

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 858 Kalamazoo Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. II, No. 2

NOVEMBER, 1925

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

DEAD TO SIN

What shall we say then? Shall we continue in sin?

God forbid! How shall we, that are dead to sin, live any longer therein?

Shall we continue in sin?

How devilishly logical seems the question!

And with what same devilish logic the answer would seem inevitable; we shall, in order that grace may abound!

The works of the law can justify no man before God.

They are vain. All our good works are but filthy rags in the sight of God. The very imagination of man, that his works can gain for him the righteousness that is valid before the Holy One, is abominable in the sight of the Lord.

The very law even provokes to sin. It entered for the purpose that sin might abound. And thru the law it actually did abound, in order that grace might abound much more. Was it not the purpose of the Most High to reveal sin in all its hideousness and corruption, in order that He might make manifest the glorious power of His redeeming grace? Does not sin in God's very intention serve as the horribly dark background upon which God displays in marvellous contrast the beauty of His redemption?

Besides, we are justified.

From before the foundation of the world God Himself conceived of a righteousness that would be freely given His children of mere grace, without any work on their part. And He realized this gift of His righteousness in the sacrifice of His only Begotten, a manifestation of unfathomable love. He came and trod the path of obedience in our stead. He humbled Himself into the form of a servant. And in that form of a servant He suffered deepest shame and reproach and the agony of hell and death. He accomplished all things. And having accomplished all righteousness He freely clothes us in its white robe. Only for the sake of the agony of the Saviour, sac-

rificed by the boundless love of God, we are righteous perfectly and righteous forever. It is finished.

Does not the question seem proper and inexorably logical: shall we continue in sin?

Nothing could possibly be gained for our righteousness by a lifelong struggle to keep the path of God's commandments. Our righteousness is complete. Our sins are forgiven. No matter how mountain-high may rise the burden of our sin in the past the power of God's marvellous grace is strong to remove it into the ocean of obliteration and oblivion. The greater our sins, the more gloriously the power of that grace becomes manifest.

How appropriate, then, the question: shall we now continue in sin?

And how logical seems the answer: we shall.

Let us sin, that grace may abound!

Shall we abide in sin?

How spiritually repulsive is the question to the heart of the redeemed Christian!

And how impossible to him is the answer: we shall, that grace may abound! Spontaneously, without giving the question a moment's thought, without even considering anything else a possibility, he expresses what lives in his deepest soul in the words of the apostle: God forbid!

He may not be able to analyze the logic of the contrary view; he may feel himself incapable of detecting its fallacy; he may have to admit that it seems logical to say that our sin makes grace abound and that, therefore, we should abound in sin to the enhancement of the glory of God's grace....

All this does not alter the fact, that from the depth of his redeemed heart spontaneously rises the answer: God forbid!

Abide in sin?

Ah, but that is what we did before we ever knew by experience the wondrous power of the cross, the justifying strength of Jesus' blood, the peace-affording sweetness of Jehovah's forgiving grace....

That is what we do by virtue of our sinful nature, apart from Christ and His precious redemption.

We abode and continued in sin once. We dwelled with her under one roof and she was our welcome guest. We had friendly intercourse with her and never a word of strife. There was soul harmony between her and us. Our deepest heart operated according to her precepts; our every thought moved in her direction; our inmost desire was to follow where she led. We loved her, embraced her, pressed her to our bosom. When she nodded we obeyed. When she spoke we acted. Her law was our principle. Her desire was our law. Where she went we went. In the sphere she created we felt ourselves at home. Her lawlessness was our freedom. And never there was disagreement between her wishes and our desires....

So it was once....

So is the tendency of our sinful nature....

So it is apart from the cross!

But since we came into living contact with the power of the cross?

How different it all became!

Since we took the burden of our guilt and sin to the foot of the accursed tree; since, in true contrition and broken-heartedness we there uttered the prayer of the Publican: "O, God be merciful to me, a sinner"; since we heard from His lips the peace-instilling assurance: "Your sins are forgiven"; in a word, since He redeemed us, the spell of sin is broken. As lovely as she seemed formerly, so detestable and abhorrent she appears now. As deeply as we desired her presence then, so thoroughly do we loath her communion now. Her beauty is turned into abhorrence, her loveliness into abomination. Much as we loved her we now hate her. Deep as was the harmony between us and her, we now strive with her. Faithfully as we obeyed her we now fight her.

Shall we, then, continue in sin? Shall we still agree to dwell with her? Shall we continue the former relations?

How impossible! How repulsive the very suggestion! God forbid!

But is there no further answer?

Is the exclamation on the part of the child of God, expressing his spontaneous feeling of abhorrence, the last that can be said to deny that he who is justified by faith now ought to sin that grace may abound?

Is there no explanation for this spiritual aversion to what once we loved?

There is, for the apostle explains that we are dead to sin.

Mark you well: sin is not dead.

How little the explanation would befit our condition, had the apostle written: "How shall we, in whom sin is dead, continue in sin."

The answer of our experience would be: if it is characteristic of a Christian life and spiritual condition, that sin is dead in him, then we cannot class ourselves with those that call themselves children of God thru the grace that is in Christ Jesus.

Sin dead? Buried? Gone, never to harass us again

with her abominable presence? Ah, how radically opposed to this is all the life of the Christian's actual experience! Sin was dead once. I did not know her. I was not aware of her presence. Never I groaned under her oppressing power; never I heard her enticing voice; never she poured her intoxicating drink. Never, it seemed, she demanded obedience and never she strove to take me by force into her beguiling paths. Sin seemed to sleep the sleep of death....

But the law came. Sternly she commanded: "Thou shalt not." Inexorably she ordered: "Love." Mercilessly she held her sword over me and thundered: "Obey or be cursed." Then sin stirred into life in me. Boldly she responded to the law's stern prohibition: "I shall." Hissing like a serpent in answer to the law's command of love she snapped: "I hate." And over against the law's threat she enticed: "Thou shalt not surely be cursed in the way of my service." Then I noticed her power over me. I realized that she was enthroned in my heart, that she swayed her sceptre over the domain of all my thinking and willing and speaking and acting, that I was her servant. I struggled to liberate myself from her power but in vain. I appealed to the law for aid, but she condemned and cursed me. In soul-horror I realized what terrible, living power sin was within and over me....

Then the cross appeared. And with unchallenged authority the Man of Sorrows appeared upon the scene. With a glance of His eye, filled with forgiving love, He silenced the cursing voice of the law and with one condemning gesture of His powerful hand He ordered sin from the throne of my heart and dedicated it to the law of the Spirit of Life. Sin sneaked into oblivion and it seemed to me that she was dead. I was free, liberated from the law of sin and death by the law of the Spirit of life in Christ Jesus. And in joyful gratitude I sang:

"Before my Saviour I will live,
From death He saved my soul,
My eyes from tears, my feet from falls,
And He has made me whole."

Shall we continue in sin?

How shall we? said I.

Sin is dead!

Sin dead?

Alas! how soon it proved to be different!

Sin was not dead. For a moment she had crept into the shades of oblivion only to gather new life and new strength. More than she ever hated the voice of the law in the days when herself occupied the throne in my heart, she now hated the enthronement of the Law of the Spirit of Life. And she entered upon a life-and-death struggle to regain her former position.

She reminds me of the sweetness of her service and tempts to abjure my present Lord and return to her obedience. She assures me of her wealth, and displays before me her treasures. "All the world is mine," says she, "and I have power to clothe thee in rich apparel and to give

thee name and position and crown thee with glory and honor."

She pictures my present Master with features forbidding and hard. "He is a Lord of the Cross," says she, "without treasures and pleasures; and in His service He will demand that you bear His cross behind Him. While treasures and pleasures, ease and splendor are with me, reproach and shame and self-denial are with Him."

Or, she argues, that she, too, will acquiesce in the rule of my present Lord. "Saved by grace you are," she entices, "works have no bearing upon your salvation. Do not try to work out your own salvation. To the glory of your present Lord it is that you serve me, in order that the power of His redeeming grace may the more shine forth. Continue in sin that grace may abound!" . . .

And often she invades the domain of my thinking and willing and still seems to subject my life to her desires, so that I do not what I will but what I hate I do . . .

And the conclusion of the matter is that the cry is pressed from my lips: Who shall deliver me from the body of this death?

Miserable man that I am!

What shall we say then?

Shall we continue in sin?

God forbid! For, though I now realize that sin is not dead in me, yea, though I am aware that sin is alive and operative more than ever to regain her former dominion, the fact remains that I am dead to sin . . .

Formerly, she appeared dead, only because I lived to her. All my heart and mind and soul were in harmony with her precepts; all my life I willingly dedicated to her service. She did not need to entice because I sought her; she did not have to command because I willed her; she did not find occasion to quarrel and strive because I was in harmony with her . . .

But sin was condemned in the flesh. The Man of Sorrows took my sin and guilt and all my condemnation, by reason of which I was consigned to the very slavery of sin and death, and upon the accursed tree He bore it all till it was no more. My sentence of condemnation He removed. And He came by His Spirit and brought me into living connection with that power of His blood, justified me, liberated me, removed my bonds . . .

And now I realize, that while formerly I lived unto sin, and the relation between sin and my inmost heart was one of harmony and unity; now I am dead unto sin and the relation is one of irreconcilable hatred and antithesis.

Sin is not dead, but I am dead to her . . .

The old man, that loved sin, embraced her, welcomed her and communed with her in friendly intimacy, is dead. He is dead forever, I know, because he is crucified with Christ and buried, never to appear again. And the new man has arisen with Christ, who hates sin, loaths her presence, despises her treasures and pleasures, and has a profound delight in the law of the Lord. How, then, shall we say that we will continue in sin? He who still wallows in the mire of sin's service, and willingly consecrates his

members to the obedience of unrighteousness, does not know the power of the cross, his pretended faith is vain and he is still in his sin and under his condemnation . . .

One plant with Him who shed His precious life-blood for His people, the old man of sin is crucified, dead and buried with Him. One plant with Him who arose from Joseph's grave, the new man of righteousness and holiness thru Christ Jesus has arisen also in our hearts . . .

What shall we say, then?

Shall we continue in sin?

God forbid. How shall we, that are dead to sin live any longer therein? Nay, but we shall fight, thru the grace that justified us and delivered us, the good fight, as long as sin remains . . .

Even unto the end.

That no one take our crown.

H. H.

WANDERING HOME

We are wandering home, as time glideth by,
And weaveth its garland of years,
To a beautiful home, and better by far
Than the one in this valley of tears.

We are wandering home by the same old way
Our fathers before us have trod,
The shadow of death and the city beyond:
The glorious city of God.

We are wandering home o'er a stormy plain
Replete with temptation and sin,
To a beautiful fold, where wardens await
To welcome each wanderer in.

We are wandering home, yes wandering home,
But soon we shall wander no more;
And, oh, may we meet each other at last,
At home on "the heavenly shore."

Wandering home, wandering home,
Soon we shall wander no more;
And, oh, may we meet each other at last,
At home on the heavenly shore.

—E. A. Barnes.

TIME

The moving finger writes; and, having writ,
Moves on; nor all thy piety nor wit
Shall lure it back to cancel half a line,
Nor all thy tears wash out a word of it.

Tomorrow's fate, though thou be wise,
Thou canst not tell nor yet surmise;
Pass, therefore, not today in vain,
For it will never come again.

Selected.

"PROTEST-EERENDEN"

"History repeats itself," zegt een Engelsch spreekwoord.

Dat is ook thans weer gebleken.

Verklaren we ons nader.

In "De Wachter" van Woensdag, 14 October, 1925, komt een artikel voor van de hand van Ds. G. D. De Jong, van Highland, Ind. In het tweede deel daarvan doet hij wijze wenken toekomen aan Ds. Manni betreffende de beste wijze van het beantwoorden van vragen. Ds. Manni, zooals men weet, verzorgt in "De Wachter" de "Vragenbus." "Doch zoo'n vragenbus is een netelig ding." "Soms worden vragen gedaan, waarvan de bedoeling zoo maar gevoeld wordt. Men begeert geen onderricht, maar tracht uit te vinden hoe de broeder, die 'Vragenbus' verzorgt over een of andere zaak denkt, om dan munt uit zijn antwoord te slaan." Dat is natuurlijk gansch geen zeldzaamheid. Dat weten we allen wel. En daarom zoekt Ds. G. D. De Jong Ds. Manni in die teere zaak een weinig voor te lichten.

Natuurlijk heeft Ds. Manni aan een half woord genoeg. Ds. G. D. De Jong wil hem dan ook niet openlijk de wet voorschrijven. Maar z.i. zou het toch wel verstandig wezen, indien Ds. Manni zich niet verder inliet met vragers, die iets begeeren te weten aangaande de zich noemende "Protesteerende" kerk. Hij zelf neemt van die menschen niet de minste notitie. Dat zijn ze hem, kort gezegd, eenvoudig niet waard. In zijn brieven over het "Kerkelijk leven" brengt hij dan ook nooit "The Standard Bearer" ter sprake. Hij doet, — en daarin behoort Manni hem eigenlijk na te doen, — betreffende de zich noemende "Protesteerende" kerk net als de spotters in de dagen der Doleantie in Nederland. "Spotvogels schreven uit venijnigheid tegen Kuyper en de andere leiders in 1886 *dol*-eeren." De klagers dier dagen waren *dol*.

"En nu niet om te spotten, zegt De Jong, maar in volen ernst, kunnen de schrijvers in genoemd blad met recht den naam dragen van *protest*-eeren." — "Bescheidenheid en zelfrespect eischen om met 'silent contempt' te antwoorden." — Dat laatste is natuurlijk bedoeld voor Ds. Manni. — Maar in dien nieuwen naam drukt Ds. De Jong dan toch zijn eigen gevoelen jegens ons uit. Wij, protesteerenden, kunnen met recht den naam dragen van *protest*-eeren. En dien naam wil Ds. De Jong niet in spottenden zin opgevat hebben. Natuurlijk in de dagen der Doleantie schreven spotvogels *dol*-eeren. Maar Ds. De Jong spot niet, in volen ernst houdt hij staande, dat wij *protest*-eeren zijn. Het bovenaangehaalde spreekwoord gaat hier dus maar ten deele op. In beide gevallen zijn er treurenden. Dr. Kuyper en zijne volgelingen hadden zich te beklagen, omdat hun niet de beschikking over de kerk-goederen werd gelaten; en wij zijn bezwaard, omdat men ons protest niet eert. Sterke overeenkomst derhalve. Al is het ook, dat de zaak der doleerenden wat meer betrekking had op stoffelijke dingen. En verder is er ook overeenkomst tusschen de spot-

ters van dien tijd, die doleerenden *dol*-eeren noemden, en Ds. G. D. De Jong, die de protesteerenden *protest*-eeren noemt. Door eene geringe wijziging hebben beiden van den tijdelijk aangenomen naam een nieuwen naam gevormd. Doch bij deze ontegensprekelijke sterke overeenstemming zijn er niettemin minstens twee punten van belangrijk verschil. De tijdgenooten van Dr. Kuyper en medestanders waren spotters, en spottende noemden zij de zich beklagende doleerenden *dol*. Dat was natuurlijk niet goed van hen. Want spotten betaamt niet; en ook waren de doleerenden niet werkelijk *dol*. Maar spotten wil Ds. De Jong niet. Hij wil eeren. En, — eere, wien eere toekomt, daarom verandert hij den naam der protesteerenden in *protest*-eeren. Die naam, zoo houdt hij staande, komt overeen met hunne handelwijze. Zij eeren een protest.

Dat die naam van vindingrijkheid getuigt, zal zeker wel allereerst moeten worden toegestemd. In dat opzicht eert die naam allereerst den vinder. Het is soms een heele toer om een geschikten naam te vinden. Daar zouden de oude Afscheidenen van vroeger mede van kunnen spreken, alsmede ook de Christelijke Gereformeerden in dit land. Het staat dan ook wel voor ons vast, dat deze ons toegekende eervolle naam zeker veel belangstelling zal vinden in onze kringen, mocht in de toekomst de kwestie van een permanenten naam aan de orde worden gesteld. Bij voorbaat kunnen we Ds. De Jong dan ook nu reeds wel dank zeggen voor zijne goede wenken en opmerkingen. En wij doen zulks met des te grootere vrijmoedigheid, omdat deze naam ook ons eert. Want, hierin gaan wij beslist allen met Ds. De Jong mee, *protest*-eeren zijn wij. En wij beklagen ons er juist over, dat de Christelijke Gereformeerde kerken zulks blijkbaar niet zijn. De Synode van Kalamazoo althans liet zich aan protesten niet gelegen liggen.

Of zij dat wel had moeten doen, weten we zoo precies niet. De kerkelijke "standing" van een protest is ons minder duidelijk. Wij zijn altijd de gedachte toegedaan geweest, dat eenig protest op de eene of andere wijze dient behandeld te worden. Maar dat schijnt niet zoo te zijn. Althans sommige van de gedelegeerden naar de Synode van 1924 houden thans staande, dat de Synode van Kalamazoo het protest van een der afgevaardigden van Classis Grand Rapids West geheel niet heeft behandeld. Dit is o. i. niet geheel juist. Men heeft hem, die dat protest indiende, wel aangaande dat protest ondervraagd. En deze is geenszins in gebreke gebleven duidelijke taal te spreken. Doch men heeft hem, nadat hij gesproken had, zonder eenige berisping naar huis laten gaan, en hem zelfs niet van zijn uitgesproken voornemen zoeken af te manen. Men verzuimde echter, om iets van het verhandelde in de notulen en in de Synodale Acta op te nemen. Met "silent contempt," zooals Ds. De Jong zulks ongetwijfeld zou gedaan hebben, heeft de Synode den protestant niet beantwoord. Dat zou natuurlijk ook niet welvoegelijk zijn geweest; want het protest was in uiterst bescheidene taal, en ook niet onduidelijk, opgesteld. Als bewijs daarvoor laten wij hier Dr. J. Wate-

rink, Gereformeerd Theologisch Tijdschrift, Mei, 1925, spreken. Op bl. 51 zegt hij:

“Ernstiger was het protest van Ds. H. Danhof.

Hij leverde een stuk, toen hij, naar hijzelf schreef zeer vermoeid was (geen wonder!), maar dit stuk is m.i. wel een van de meest heldere schrifturen, die uit zijn pen vloeiden.

Aan het einde van het protest staat evenwel een uitdrukking, die (later ook door Hoeksema voor zijn rekening genomen) sommigen ietwat deed schrikken. Het is dus:

‘Waar nu dit mijn innigste overtuiging is, daar zal de Synode mij zeker wel verstaan, als ik hiermede uitspreek, dat ik het mijne roeping acht voor God en de kerken, niet alleen formeel te protesteeren tegen de besluiten der Synode, *maar ook praktische maatregelen daartegen hoop te nemen*, beide als afgevaardigde van de classis G. R. West en als een van de twee in betrekking tot bovengenoemde drie punten veroordeelde broeders. Ik heb gemeend eerlijkheidshalve dit te moeten zeggen.’

Ge ziet, hier slaat de protestant geenszins wild om zich heen. Ook is zijn spreken wel behoorlijk duidelijk. Tevens wordt hij nader ondervraagd; en men vindt kennelijk geen schuld in hem. Want men laat hem gaan, en daarmede laat men hem ook begaan met zijn verder protesteeren en het aanwenden van praktische maatregelen tegen de besluiten der Synode. Doch later, als hij daarmede een begin gemaakt heeft, dan zegt de Classis: henen uit, in onze gemeenschap hebt ge voortaan geene plaats. Dat is natuurlijk niet *protest*-eierend.

Doch stel nu eens, dat die Synode recht had te handelen, zooals zij deed; kan er dan geen protest tegen haar ingediend worden bij de volgende Synode? Wij meenen: ja. Daarom zijn we nu protesteerenden. Wij meenen, dat dat recht wordt gehandhaafd door alle Protestantsche kerken. Tot aan Juni, 1926, zullen we ons daar dus aan houden. Wij protesteeren en zullen blijven protesteeren tot dien tijd. Maar wat later dan, vraagt ge, als die Synode ook eens uwe protesten wel behandelde-niet-behandelde? Want daar bestaat alle kans op. En zij zou tegen u zeggen, zooals Ds. De Jong doet, gij draagt met recht den naam van *protest*-eerenden, maar wij behandelen protesten zonder ze te behandelen. Ja, ziet u, als ge zoo spreekt, dan zijn wij ten einde raad. Het is ook wel onze gedachte, dat de Synode van 1926 zoo zal handelen. Want wat zou zij gemakkelijker kunnen doen? Maar wat wij dan doen zouden, weet ik niet. Wij zouden *protest*-eerenden blijven, dat is zeker; maar altoos blijven protesteeren zou natuurlijk niet gaan.

En betreffende den door Ds. G. D. De Jong voorgestelden naam, vraagt ge?

Ja, wat zal ik zeggen: persoonlijk vind ik dien naam eerend; doch als het zoo ver komt, dat er een naam moet worden gevonden, een kenmerkende naam, dan kunnen we altijd nog eens zien. Dat komt in orde.

Doch we blijven Ds. De Jong niettemin erkentelijk voor zijne welmeenende suggestie. Men gevoelt zich er door aangemoedigd.

H. D.

TWEE-ERLEI ZAAD

De geschiedenis aller eeuwen openbaart ons de historische realiseering van Gods zetten van vijandschap tusschen de slang en de vrouw en tusschen het “adderengebodsel” en het zaad der belofte. God is één. En de Schepping is één. Eén is ook de mensch; en de menscheid is eene organische éénheid. Doch die éénheid is antithetisch. Symbolisch-typisch-profetisch-antithetisch is de Zelf-openbaring Gods in de Schepping. Uit de éénheid van de eerste schepping van hemel en aarde schiep God het schepselenheir in zijne veelheid, samenhoorigheid en onderscheidenheid. Hij formeerde het licht en de duisternis, het firmament en den afgrond, het droge en de zee, de lichten in het uitspansel en de schaduwen hunner omwentelingen, het tamme vee en het wild gedierte, den koninklijken leeuw en den wriemelenden worm. En God schiep den mensch naar Zijn eigen beeld. Evenwel heeft Hij de menschen man en vrouw gemaakt. Opdat die twee uit één zouden zijn tot één. Zoodat uit éenen bloede, en toch weer uit twee, het gansche geslacht der menschen gemaakt is, om in der eeuwen loop op den geheelen aardbodem te wonen, naar Gods bescheiden van de tijden te voren verordend, en de bepalingen van hunne woning. En ook is het gebod des levens, door God aan den mensch in het Paradijs verstrekt, één; maar desniettemin onderscheiden in de wet van het brood en in het woord van ’s HEEREN wil. De mensch mag eten, vrijelijk zelfs, en toch ook weer niet. Bij brood alleen zal de mensch niet leven, maar bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat. En als ten slotte, naar Satan’s aantijging, God in zijn karakter staat aangetast en beschuldigd van zelfzucht, zoodat men Hem niet goed kan heeten, niet goed voor den mensch, niet het eenigste en het hoogste goed alszoodanig; dan biedt de verdere historie ons de goddelijke theodicea, de Zelf-rechtvaardiging Gods betreffende het in de wereld bestaande kwaad. En dan blijkt het, dat God waarlijk goed is; de HEERE is genadig, barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid. Doch God is niet allen genadig. Gods Zelf-openbaring in de betooring Zijner gunst is antithetisch. Hij ontfermt zich, diens Hij wil, en verhardt, dien Hij wil. Hij zet vijandschap. Zichzelve stelt Hij tegenover Zijn wederpartij, en tegenover de slang stelt Hij de vrouw. Doch het menschelijke zaad schift Hij, als koren en kaf; wat krachtens de wet der schepping één is en natuurlijk samenhoort, doet Hij geestelijk-zedelijk antithetisch in tweeën uiteen gaan. In de ééne menscheid wordt daarbij openbaar tweeërlei menschelijk zaad.

De éénheid der menscheid alszoodanig wordt daardoor niet verbroken. In physischen zin dankt het gansche menschedom zijn ontstaan aan één paar ouders: Adam en Eva. En in dien wortel van het menschelijk geslacht bleef niet alleen de éénheid des bloeds, maar ook de verbondsmatige éénheid van de kinderen der menschen bewaard, alsmede, door Gods genade in Christus Jezus, de éénheid der menscheid naar haar geestelijke kern. In onze eerste voorouders in het Paradijs ontsprong

historisch, niet slechts de bron onzer aller verdorvenheid; maar in hunne harten werd tevens door Gods Geest gewrocht het beginsel van het leven der wedergeboorte van de leden van het lichaam van Christus. In de uitverkorenen is Adams geslacht ook geestelijk één. Het is dat ook in het onderwerpelijk streven van Adam en Eva in hunne éénheid des vleesch en echtelijke gemeenschap. Daardoor werd de éénheid van hun huwelijk in positieven-mystieken-geestelijken zin eene groote verborgenheid, en middel voor en beginsel van de historische realisering van het genadeverbond en den opbouw van het lichaam van Christus. Dús was ook hun huisgezin Christelijk, en Christelijk was ook hun onderwijs aan de kinderen. En Christelijk was ook het beginsel hunner heerschappij, en inzonderheid van hun strijd. In hen vangt de heilige linie historisch aan. In onderscheiding van de geschiedenis der wereld alszoodanig vangt in Eden aan de historie des heils. En de geschiedenis der verlossing is de positieve zijde van alle wereld-gebeuren. Zich uitstreckende van het aardsche tot het hemelsche Paradijs, omvangt zij de verstoring van het rijk van satan en de verwerping van het slangenzaad, als hare keerzijde. In de vestiging van het koninkrijk der hemelen vindt de wereldgeschiedenis hare éénheid. En de historische aanvang van dat rijk der genade gaat terug tot het eerste huisgezin, het eerste huwelijk, het eerste menschenpaar, onze voorouders, Adam en Eva, in Eden. Want tusschen hen stelde God geen vijandschap; maar hen in beginsel vrijgemaakt hebbende van alle macht des vijands, heeft Hij hen, in al hunne historische verhoudingen, aan Zichzelven verbonden met koorden van goedertierenheid en banden van verbondsvriendschap in den Geliefde.

Daarom kon Adam zijne Manninne Eva heeten, omdat zij eene moeder aller levenden is. En daarom kon hij Eva, zijne huisvrouw, bekennen, en eenen zoon gewinnen naar zijne gelijkenis en naar zijn evenbeeld. Want wel was door den zondeval het geslachtelijke leven, gelijk heel de menschelijke natuur, in zondigen toestand gekomen; maar door de genadewerking des Geestes en het geloof des harten is ook de echtelijke lichamelijke gemeenschap in beginsel weer in overeenstemming met het herstellende beeld Gods en dienstbaar aan de zake van den Zone Gods. Zich vastklemmende aan het Woord des HEEREN, kon Adam in de daad der generatie geestelijk-bewust en willend handelen. Al geven we ook niet toe, dat het eten van de vrucht van den boom der kennis des goeds en des kwaads den mensch zondig-zinnelijk maakte in den physischen zin van het woord; zoo moet toch wel worden gehandhaafd, dat Adam en Eva in de zaak der bevruchting door Gods genade in den geloove het oog hadden gericht op het beloofde Zaad. Wat Adam en Eva betreft, was de daad der bevruchting eene welbewuste geloofsdaad. Het geslachtelijk bekennen is een erkennen, een belijden, een zedelijk bewust willend en kennend doen. Hunne echtelijke gemeenschap wortelde in hunne gemeenschappelijke verbondsgemeenschap met God, en hun bekennen van elkander was een genereeren en een ontvangen en baren voor den HEERE, in een welbewust

geloof in het Woord der Openbaring. In den weg van het doen ontstaan van het natuurlijk menschelijk zaad strekten zij zich uit naar de verwerkelijking van Gods verbond en de gemeenschap des levens met den Drie-eenige.

Alleen bij deze beschouwing kunnen we o.i. volkomen recht laten wedervaren aan de zielestemming en de naamgeving, zoowel van Adam als van Eva, bij de geboorte van hunne zonen: Kain, Abel en Seth. Bij de geboorte van Kain juicht de blijde moeder, dat zij eenen man van den HEERE verkregen heeft. In de naamgeving drukt Eva uit, dat zij iets verkregen heeft, niet van Adam allereerst, maar van den HEERE. Wel is deze winst, deze bezitting, deze verkregene, dit zaad, dit kind, deze zoon in den middellijken weg ook vrucht van de echtelijke bekennen van Eva door Adam; evenwel dankt Eva haar verkrijgen van dezen man, haar mannelijk zaad, aan den HEERE. Haar levend kind, haar zoon, is haar hoop, de man der toekomst. Zij moet dus iets van den HEERE begeerd hebben, Hem er om gevraagd hebben, er om met den HEERE geworsteld hebben, gelijk later een Rachel en een Rebekka en een Hanna, en zoovele andere godvruchtige vrouwen, en ook mannen. En daartoe kan slechts de openbaring van Gods voornemen van vijandschap te zullen zetten haar aanleiding hebben gegeven. En de reactie van haar geloof op dat Woord des HEEREN en hare hope zijn niet beschaamd geworden. Zij heeft verkregen. Gods voornemen is in beginsel in en door hare geloofsactie vervuld. En dat wel in positieven zin. In haren eerstgeborenen zoon begroet zij den overwinnaar, hoe dan ook, van den Verleider. Welke onderscheiding zij later bij de geboorte van Abel ook heeft willen te kennen geven door de naamgeving van haren tweeden zoon, zij heeft hier niet willen zeggen, dat Kain uit den booze was, en zijnen broeder zou dooden en booze werken doen. Hier heeft zich hare geloovige ziel in blijdschap uitgestrekt naar de vervulling van de belofte des heils. En daarin handelde zij in volmaakte overeenstemming met de verbondsgedachte, al is het ook, dat zij of niet aanstonds in hare kinderen tweeërlei geestelijk zaad heeft kunnen onderscheiden, of dat hare onderscheiding verschildte met die van den HEERE. In elk geval heeft zij voor zich begeerd, en meende zij van den HEERE verkregen te hebben, en dat had zij ook, zooveel haar geloof aanging, schoon niet in Kain, het zaad der belofte.

Doch God deed ook het zaad der slang, zooveel het vleesch aangaat, uit de vrouw geboren worden. Trouwens, wat uit vleesch geboren wordt, dat is vleesch. Al de natuurlijke kinderen van Adam en Eva worden in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren. Zonder meer, kunnen die dus nooit het eigenlijke zaad der vrouw zijn. Want alleen de kinderen der belofte worden voor het zaad gerekend. En die zijn niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesch, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren. Die danken hun geestelijk bestaan niet aan 't geloof van hunne natuurlijke ouders. En hun geestelijk leven is geen vrucht van echtelijke gemeenschap in de vreeze des Heeren. Zij zijn door den Geest Gods

wedergeboren. En alszoodanig zijn zij geest. Geestelijk-zedelijk zijn zij uit den Vader der lichten. De werkende oorzaak van hun bestaan wortelt in de verkiezende genade Gods. Zij zijn naar het eeuwig voornemen Gods van den Vader gegeven aan Christus. En de Zone Gods vergadert door zijn Geest en Woord, uit het gansche menschenlijk geslacht, de uitverkorenen ten eeuwigden leven Zich tot eene gemeente. En het is slechts als levende lidmaten van Christus' gemeente, dat godzalige ouders van en voor den HEERE kunnen begeeren en verkrijgen, en zulks dan mede in den weg van geslachtelijke bevruchting in de vreeze Gods, het zaad der belofte. Geleid door den Geest der wedergeboorte, der heiligmaking en der geestelijke zalving, richten zij zich daarin geheel naar het eeuwig welbehagen des HEEREN. Het geestelijk verlangen hunner zielen alszoodanig strekt zich wel positief uit naar het zaad Gods, maar toch altoos in onderworpenheid aan 's HEEREN wil, en in de wetenschap, dat er in het ééne menschenlijk zaad tweeërlei geestelijk zaad door den HEERE onderscheiden wordt. En strikt genomen, kunnen zij zelf dat niet anders willen. Want krachtens hunne gemeenschap aan de liefde en de vriendschap van den God des verbonds, is het hunne begeerte den wil des HEEREN te doen.

Hoezeer Adam en Eva zich dan ook bij de geboorte van hunne natuurlijke kinderen, Kain en Abel, aanvanke-lijk mogen vergist hebben, wat betreft hunne onderscheidene geestelijke betrekking tot den HEERE, en hoezeer zij mogelijk tijdelijk aan Kain de voorkeur mogen gegeven hebben boven Abel; en hoe weinig zij eerst ook mogen hebben verstaan van de waarheid der Schrift, dat God "het zwakke der wereld, het onedele en het verachte en hetgeen niet is uitverkoren heeft, opdat Hij hetgeen iets is, te niet zou maken, opdat geen vleesch zou roemen voor Hem"; — stel, zulks is het geval geweest, dat verandert niets aan het feit, dat onze eerste voorouders zich vast aan den God des verbonds bleven klemmen, toen zij in onuitsprekelijke zielesmartten het zielloos lijk aanschouwden van den "nieteling," verslagen door de broederhand van den "verkrege," en niet in geestelijke ballingschap met Kain zijn uitgegaan van het aangezicht des HEEREN, om van de gemeenschap Gods verstoken, gelijk Kain, te wonen in het land Nod. Omgekeerd, zij hebben erkend, dat Abel door het geloof Gode eene meerdere offerande bracht dan Kain, door hetwelk hij getuigenis bewees, dat hij rechtvaardig was, alzoo God over zijne gaven getuigenis gaf; alsmede, dat Kain uit den boze was, en dat zijne werken boos waren. Zij hielden het met God, die Abel en zijn offer aanzag, maar Kain en zijn offer niet aanzag. Zij hielden het met den HEERE, die in hun natuurlijk zaad vijandschap gezet had tusschen het geestelijk-zedelijk zaad Gods en het geestelijk-zedelijk zaad des duivels. Zij erkenden de vrijmacht Gods in het onderscheiden van hun zaad als tweeërlei geestelijk zaad. En zij hebben met meerdere klaarheid uitdrukking gegeven aan hun geloofsvertrouwen op God in de naamgeving van Seth. Beiden deden dat. Immers, Adam bekende wederom zijne huisvrouw, en zij baarde eenen

zoon, en zij noemde zijnen naam Seth: want God heeft mij, sprak zij, een ander zaad gezet voor Abel, — niet voor Kain —, want Kain heeft hem doodgeslagen; en verder lezen wij van Adam, dat hij een zoon gewon, naar zijne gelijkenis, naar zijn evenbeeld, en dat ook hij zijnen naam noemde Seth. Beiden hebben in Seth gezien het beginsel en de voortzetting van de historische realisering van het beloofde zaad Gods, en dat wel in de linie van Abel, of in Abels plaats. En betreffende dat geestelijk zaad Gods hebben zij, tegenover Kain, die uit den boze was, gekozen voor den HEERE.

Soortgelijke geloofsdaden vermeldt de Schrift van zeer vele uitnemende Bijbelheiligen. Rechtstreeks spreken mannen, als: Noach, Izak, Jakob, Mozes, David en anderen, zulke taal. Maar in breederen en meer algemeen zin beluisteren we eenzelfde geloofstaal in de profetie van Henoch, de prediking en het bouwen van de ark door Noach, de gehoorzaamheid aan de goddelijke roeping van Abraham, de naamgeving van Ismaël, Rebekka's zoeken van de onderwijzing Gods inzake de worstelingen van de kinderen haars schoots, de onderlinge geschillen van Rachel en Lea, de verberging van Mozes door zijne ouders, Hanna's gebed, David's verzekering van te zullen henengaan tot Bathséba's kind, hetwelk God door den dood weggenomen had, in onderscheiding van zijn bitterlijk weenen over Absalom, zijn zoon, de opwekking van den zoon van de weduwe van Zarfath door Elia in tegenstelling met de verscheuring van twee en veertig kinderen van Israël op bevel van Elisa, de rouwklage over Josia, in het dal van Megiddo, en in de lofzangen van Zacharias en Elizabeth en Maria. Doch diezelfde gedachte ligt ook meer voorwerpelijk uitgedrukt in Israëls afzondering en in den ganschen dienst der schaduwen. Inzonderheid ook dienen de sacramenten van besnijdenis en pascha, van doop en avondmaal ter begrenzing en kenmerking van het heilige zaad. Heel de Schrift onderscheidt in het ééne menschenlijk zaad scherp tusschen de kinderen Gods en de volkeren der wereld. Naar hare voorstelling gaan de kinderen van Adams geslacht immer uiteen in den weg eener ontzettende groote geestelijke worsteling, waarin het vleeschelijk levensbeginsel in valsche religie, eigengerechtigheid, vermenigvuldiging van boosheid en vijandschap tegen het heilige, Gods Woord verwerpt, in het schepsel sterkte zoekt, het bloed der rechtvaardigen vergiet, den Zoon van God vertreedt en zich in vermetelheid verheft tot de volkomenheid van den mensch der zonde; en waartegenover het geheiligde zaad Gods zijne geestelijke worsteling des lijdens stelt door het geloof in Hem, die *het* Zaad is, die den slangenkop vertrad, den dood overwon, het leven en de onverderfelijkheid aan het licht bracht, en den zijnen doet beërven het eeuwig koninkrijk Zijns Vaders.

En het bangste van dit alles is, dat de goddelijke onderscheiding van tweeërlei geestelijk zaad het ééne organische menschenlijk zaad raakt in al zijne deelen. Want wel volgt de schifting van Gods welbehagen zekere vaste lijnen; maar die hebben hunne bepaling niet in iets in den mensch of in de wereld der menschenkinderen,

doch in het vrijmachtig voornemen van den Eeuwige. En naar de werking van zijn verkiezenden-verwerpenden wil rukt de Almachtige niet slechts de kinderen van Adams geslacht uiteen, waardoor hunne natuurlijke gemeenschap in den wortel verstoord wordt; maar Hij plaatst hen ook in vijandschap tegenover elkander, zoodat zij elkander bestrijden in al hunne historische verhoudingen, als volkeren, stammen, bloedverwanten, tijdgenooten, naasten, verbondenen, op het gebied van den staat, de maatschappij, het huisgezin, de opvoeding en het onderwijs, den arbeid, in elke sfeer, met alle hun ten dienste staande middelen van gave en talent, rijkdom en macht, in gemeenschap met geestelijk-gelijksortigen, naar eisch van organisatie en systeem, en langs de gansche linie van menschenlijke activiteit. Dientengevolge werd Abel vermoord, Henoch gezocht, David vervolgd, Israël benauwd van jongs af, vergaderden tegen Gods heilig Kind Jezus beiden Herodes en Pontius Pilatus, met de Heidenen en de volken Israëls, en krijgde de draak tegen de vrouw, die het manneken gebaard had, en tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren, en de getuigenis van Jezus Christus hebben. Maar ook heeft tengevolge daarvan Noach de eerste wereld veroordeeld, Abraham het wild gedierte verdreven van het verbondsoffer, Mozes Egypte verlaten, Elia de Baälpriesters gedood, en hebben velen de aangebodene verlossing niet aangenomen, opdat zij eene betere opstanding verkrijgen mochten. Inzonderheid bracht Jezus strijd. Hij werd gezet tot eenen val en opstanding veler in Israël, en tot een teeken, dat wedersproken zou worden, opdat de gedachten uit vele harten geopenbaard zouden worden. Zijne verschijning bracht beroering in de geestenwereld en vrede in de dierenwereld. Zijn kruis verdeelt de menschheid. Om zijnentwil worden de discipelen gesmaad en vervolgd, en spreken de menschen, liegende, alle kwaad tegen hen. Om zijnentwil worden zij door de menschen voor stadhouders en koningen geleid, overgeleverd in de raadsvergaderingen, gegeeseld in de synagogen, van allen gehaat, en, geacht als schapen ter slachting, den ganschen dag gedood. Om zijnentwil levert de eene broeder den anderen broeder over tot den dood, en de vader het kind, en de kinderen hunne ouders. Want Jezus kwam, om den mensch tweedrachtig te maken tegen zijnen vader, en de dochter tegen hare moeder, en de schoondochter tegen hare schoonmoeder. Zoodat des menschen vijanden worden, die zijne huisgenooten zijn. Gewis, in en door Christus heeft God vijandschap gezet tusschen tweeërlei zaad in de ééne menschheid, in hare samenstelling van natiën en huisgezinnen, tot in 't historisch bestaand volk van God en de gemeente des Heeren in het zichtbare, en tot in de godsdienstige overtuiging des menschen. Men zal met die vijandschap meenen Gode een dienst te doen.

Voor den mensch valt derhalve dit tweeërlei geestelijk zaad niet gemakkelijk geheel zuiver te onderscheiden. Want wel heeft Abel op eene merkbare wijze getuigenis bekomen, dat hij rechtvaardig was, en is Henoch opgenomen en Noach bewaard geworden; en heeft ook Abra-

ham het teeken der besnijdenis ontvangen tot een zegel der rechtvaardigheid des geloofs, die hem in de voorhuid was toegerekend. Maar niet alle kinderen Gods worden op zulk eene waarneembare wijze gekenmerkt. En niet allen, die in het zichtbare een uitwendig teeken en zegel van Gods verbond in hun vleesch hebben, zijn daarom ook voorwerpen van 's HEEREN gunst en liefde. Zulks blijkt niet slechts uit geschiedenis en ervaring, maar wordt ook uitdrukkelijk in Gods Woord geleerd. Als Christus in de dagen zijns vleesch tot het zijne komt, en de zijnen Hem niet aannemen, maar, als volk, verwerpen; dan komt zulks niet zegt Paulus, "als of het woord Gods ware uitgevallen want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn." "Noch omdat zij Abrahams zaad zijn, zijn zij allen kinderen. Dat is, niet de kinderen des vleesch, die zijn kinderen Gods; maar de kinderen der belofte worden voor het zaad gerekend." En die zijn dan ook weer niet beperkt tot de natuurlijke afstammelingen van Abraham; doch degenen, die uit het geloof zijn, zijn Abrahams geestelijke kinderen. En die, dat is, de uitverkorenen uit alle geslacht en taal en volk en natie, hebben de beloftenissen verkregen, en de anderen, die overigens wel uitwendig aan het geestelijk volk van God verbonden waren, zijn verhard geworden. Opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit den roepende. Er is dus tweeërlei zaad, zoowel in het zichtbare afgezonderd en geteekend volk Israëls, als in de door het Evangelie geroepene volkeren der aarde. Daarvan strekt Sara tot een bewijs, daarvan is ook Rebekka een bewijs, daarvan is Jakobs nakroost een bewijs, en daarvan is het geloof onder de Heidenen en de afval van de historische Kerk der nieuwe bedeeing een bewijs. In het ééne menschenlijke zaad van alle tijden onderscheidt God vrijmachtig door de werking zijner antithetisch vaneenscheidende en tegenover-elkander stellende schifting tweeërlei geestelijk zaad. En Hij doet zulks, historisch, door de werking van Zijn Geest en Woord.

Daardoor laat die goddelijke onderscheiding van tweeërlei geestelijk zaad zich ook eenigermate door ons opmerken. De kinderen van Adams geslacht toch reageeren op den eisch van het Woord en de werking des Heiligen Geestes. Want het woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan eenig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten. En de Heilige Geest onderzoekt alle dingen, stelt alle dingen in het licht, en is in zijne werking onwederstandelijk. Dus is er geen scheepsel onzichtbaar voor God; maar zijn alle dingen naakt en geopend voor de oogen desgenen, met welken wij te doen hebben. En dus wordt daardoor de mensch ook aan zichzelf ontdekt, en bekwaamd en genoopt tot openbaring van zichzelf voor het oog van anderen. Reageerende op de werking van Gods Geest en Woord, onderscheiden de menschenkinderen zichzelf.

En aan deze openbaar makende zelf-onderscheiding

van het tweërlei geestelijk zaad zijn wij in onze beoordeeling van het zaad des menschen gebonden; beide in betrekking tot onszelf en anderen. De mogelijkheid bestaat, dat Kain zichzelf godvruchtig waande, vóórdat God in het openbaar weigerde hem en zijn offer aan te zien. Zeker is, dat velen zullen meenen in te gaan, en niet zullen kunnen. Uit ons zelf hebben wij geene ware zelfkennis. En zeer gemakkelijk bedriegen we ons in den eigenlijken aard van onze werken. Doch als Gods Woord ons omstraalt en God Geest op ons inwerkt, dan openbaren we ons, zooals we geestelijk zijn, ook voor eigen bewustzijn. En zulks geldt ook van anderen. Natuurlijk gaat deze onze kennis van den mensch slechts zoover, als de mensch zichzelf openbaart onder de inwerking en in het licht van Gods Geest en Woord. Maar wij kunnen er toch door beoordeelen het geestelijk karakter van het natuurlijk zaad van Adams geslacht, zij het ook slechts in zeer betrekkijken zin. En daaraan zijn we tevens gebonden, in ons prediken van het Evangelie, de gemeentelijke bediening van Woord en Sacramenten, de opvoeding onzer kinderen, de tucht, en de hope bij het graf onzer dierbaren en kinderen. En wij mogen niet veronderstellen, dat ons natuurlijk zaad geestelijk is naar aanleiding van de eene of andere uitwendige bijkomstigheid, zooals: geboorte uit geloovige ouders, het dragen van het uitwendig teeken van Gods verbond in hun vleesch of aan hun voorhoofd, vroegtijdig sterven, of iets dergelijks. Want daaraan is Gods onderscheiding van het geestelijk zaad der vrouw niet gebonden. De schifting Gods geschiedt naar den raad zijns willens.

Hoe dat er bij deze beschouwing toch wel sprake kan zijn van verbondsoepvoeding en van een doop der kleine kinderen, zien we den volgende keer.

H. D.

VOOR EEN UURTJE ONTSPANNING MET ONZE KINDERTJES!

“Neemt somtijds een uur om haar de dwalingen van het Pausdom voor oogen te stellen op het haatelijkste, gelijk zij zijn; en dan ook de groove dwalingen van Jooden, Socinianen, Arminianen, Mennisten en Lutherschen.

Doch maakt daar uw breede werk niet van; leert haar de gronden der waarheid en noemt bij elke grondtwaarheid de snoode dwalingen van de geene die buyten zijn, en wijst haar af op de grondt van de teksten, die de waarheid bevestigen.”

Uit: “De pligten der ouders om hare kinderen voor Godt op te voeden”
door Ds. Jacobus Koelman. 1679.

IN MEMORIAM

Den 23sten Augustus behaagde het den Heere uit ons midden weg te nemen onze geliefde Moeder, Grootmoeder en Overgrootmoeder,

PIETERKE TOP—Rillema,
in den ouderdom van 73 jaar en ruim 6 maanden.

De zekerheid dat ze ontslapen is in haren Heere en Heiland is voor ons een heerlijke vertroosting.

Namens de Kinderen.

THE COVENANT OF NATURE

4. Not Common but Cosmic

The view that the covenant as it was revealed after the flood and established with Noah is a common covenant, embracing men regardless of their spiritual-ethical condition and relation to God, wicked and righteous alike, can surely not be called historically Reformed, as we showed by abundant testimony. The opposite view, that it is the covenant of grace, is set forth by eminent theologians of strong Reformed type of the period when Reformed Theology was efflorescent. We further showed, that the grounds from Scripture, adduced to defend this notion of a common covenant with all men, are untenable. The fact, that the covenant is established with Noah and his three sons proves nothing, for they were at the time the Church just saved from the destruction of the world. The alleged ground deduced from the use of the divine names, God and Jehovah, cannot stand for the simple reason that these names, from this point of view are used promiscuously in Scripture. That the covenant is established with every living creature does not prove the point, for it does not show that it is common but that it is cosmic. And this last term expresses our conception of the covenant with Noah. It is not common but cosmic. It is not established with all men regardless of their spiritual-ethical relation to God, but it is established with God's covenant-people, with the Church, with the elect and for their sake and in them with every living creature. Nothing is excluded for all things are for and of God's people in Christ. In them and with them and for them a remnant of all creatures is saved in the ark. For their sake only God determines that the ground shall not be cursed anymore and that seedtime and harvest shall no more be interrupted as in the deluge. For their sake God also establishes His covenant with them and blessed them. It is not the elect and the reprobate that are included in this covenant with Noah, but it is the Church and the creature in the cosmic sense of the word that are party in that covenant.

That this is, indeed, the truth as presented to us in Scripture now remains to be proven.

Naturally we turn our attention first of all to the passage of Scripture that speaks of the destruction of the First World and the salvation of Noah and his family from that destruction, Gen. 6-9.

And, then, we may notice in the first place, that Noah before the flood appears as God's covenant-friend and that God deals with him as such, in distinction from the wicked world. It must be conceded, that there is nothing common in God's dealing with Noah before the deluge. Noah is presented as the sole remnant of God's covenant-people in the midst of a wicked world and all God's dealing with him is based on this fact. We understand, of course, when we read in this passage that God will establish His covenant with Noah, that this does not imply that now for the first time in history God establishes His covenant of grace in the world. The covenant always is.

It existed as the relation between God and Adam in paradise before the fall. It is maintained by God thru the fall, in Christ Jesus, and revealed immediately after, even though we do not read in so many words that God establishes His covenant. It is in the world all thru the period before the flood and finds its representatives in Abel and Seth and Enoch and Lamech and in the entire line of the Sons of God. The covenant always is. For the covenant is not a contract, even though man in the covenant is of the party of the living God. Neither is the covenant a certain promise or number of promises, though in the historical realization of the covenant many promises are given God's covenant-people. Nor is the covenant a way of salvation, though it is, of course, true, that God saves and glorifies His elect covenant-people. All these may be phases of the covenant-relation, the covenant itself is always more than any one phase of it. It is living and most intimate fellowship between God and man. It is the relation of friendship in which God makes Himself known to man, reveals to him His secrets, walks with him and talks with him, eats and drinks with him, loves him and blesses him with His own favor which is better than life, and places him as His party in the midst of the world. And on the other hand, in that covenant-relation man knows his God with that knowledge which is eternal life, loves and adores Him, dwells in His presence and inquires in His temple to behold the beauty of the Lord, is His friend-servant, His party in the world, His prophet over against the false prophet, His priest over against the false priest, His king over against the Prince of this world and his power. That is God's covenant with His people in the world. And essentially it is always the same. Now one phase of it, now another is revealed according to the historical circumstances and the development of its revelation, but the covenant itself is always the same relation of friendship between God and His people.

Now, the first fact we wish to emphasize in this connection is that in all we read in the passage that treats of the flood, Noah appears as God's covenant-friend and God is dealing with him as such. He is not dealing with men promiscuously, but with Noah distinctively and separately. He does not deal with elect and reprobate alike, but with His covenant-friend. There is nothing common in the entire history. Let us prove this from the passage itself.

We read: "And God saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually. And it repented the Lord that he had made man on the earth and it grieved him at his heart. And the Lord said, I will destroy man whom I have created from the face of the earth; both man and beast and the creeping thing, and the fowls of the air, for it repenteth me that I have made them. *But Noah found grace in the eyes of the Lord.*" Gen. 6:5-8.

Notice, in the first place, that there can be positively nothing common in this grace which Noah found in the eyes of the Lord. The statement that Noah found grace with Jehovah stands in strong antithesis to the preceding.

All the world is wicked. It repented the Lord that He made man on the earth. He purposes to destroy all things. But Noah finds grace in the eyes of the Lord. It must be admitted by all that this grace is distinctive, that not one in the world has part with it, that it is the grace of God's covenant-friendship. The world is the object of God's wrath, Noah is the friend of God. Nor, in the second place, can it be denied that this one sentence states the basis of all God's transactions with Noah and with the world of creatures. The world, as having corrupted its ways before the Lord of all the earth, God will destroy. And it must not escape our attention that in this destruction every creature from the beast of the field to the fowl of the air perishes with wicked men. For this will throw light upon the fact that presently in Noah God establishes His covenant of grace with the earth and every living creature. Kuyper finds this strange. One of the reasons why the covenant of nature must be a common covenant is for him that it is established not only with men but with every living creature. But there is nothing strange in the fact. For as with sinful man the world perishes, so with God's covenant-people all the world is saved and blessed. When Adam, the king of the world, falls, the earth is cursed for his sake and all creation groans. When the human race filled the measure of iniquity before the flood, not only the race but the world perishes for man's sake. Nothing strange there can be in the fact, therefore, that when God establishes His covenant with His people saved from the flood, it embraces every living creature. However, the fact remains, that as the corruption of the human race and the wrath of God over men, constitute the basis of all God's dealings with the wicked world, so the grace which Noah found in the eyes of the Lord is the ground upon which all that follows in this passage must be explained.

In this light all the passage states can easily be explained. For this grace of God's covenant-friendship is the one line that runs thru the whole of God's dealing with Noah and his seed.

First of all, in this light only can we understand properly what the passage states of Noah's attitude to God. We read: "These are the generations of Noah: Noah was a just man and perfect in his generations, and Noah walked with God." Gen. 6:9. Once before we read in Scripture that a man walks with God, namely in the case of Enoch. And it is striking that also Enoch appears as a strong and bold witness of God in the midst of a wicked world. Jude 14, 15. The world even in his day corrupted its way before the Lord and spoke ungodly things against the Lord of heaven and earth. And Enoch appears as of the party of the living God witnessing against the ungodly deeds and speeches of the generation of his day. He walked with God. Of Noah we read the same testimony. He walked with God. And this implies no doubt positively, that Noah lived in communion with God and that he enjoyed the fellowship of Jehovah. But no less does it express, that in speech and walk he manifested himself as God's friend in the world, and that in antithesis with the world about him. The walk of the

world was not with but against and away from the living God. "The earth was filled with violence." Gen. 6:11. And in the midst of that world filled with violence, corrupting its way before God, Noah took God's part, condemned the world and walked as the just man in his generations in the way of Jehovah's precepts, defending the honor of His Name.

But, secondly, in this light we can also understand the dealings of Jehovah with His friend Noah. God speaks with Noah as a friend with his friend. He complains to him about the corruption of the world and the violence that is in the earth. He reveals to him His intention to visit the world with his judgments. "And God said unto Noah, The end of all flesh is come before me; for the earth is filled with violence through them; and behold, I will destroy them with the earth." Gen. 6:13. He takes Noah into His secret counsel and reveals to him the manner in which this destruction of all flesh is to be brought about. And He shows him His gracious intention to save him from the impending destruction and instructs him with regard to the building of the ark. He also explains the reason why and the purpose for the which He will save Noah and his family from the coming catastrophe: "But with thee will I establish my covenant; and thou shalt come into the ark, thou and thy sons and thy wife and thy sons' wives with thee." Gen. 6:18. Now, there can be no question about it, and as far as we know there is no question, that there is nothing common about the covenant mentioned in this connection. The "but" that introduces this declaration on the part of God stands in direct contrast and opposition to what precedes. The Lord shall bring the flood of waters upon the earth and all that is in the earth shall die, *but* with Noah He will establish His covenant. It is a covenant as He does not and cannot establish with the wicked world. It is the covenant of grace and friendship always referred to in Scripture to which the Lord also here has reference. It is exclusive of all the wicked; for these shall be destroyed. Neither can there be any question, that the Lord here mentions His covenant with Noah and his sons as the reason why and the purpose for which they are saved from the flood. The covenant is the reason and basis for the salvation of Noah from the destruction of the first world, in as far as God will never destroy the righteous with the wicked. The righteous shall inherit the earth. And even though all the wicked of the earth are destroyed, God will remember His covenant with His people and save them. Noah, therefore, is saved from the flood, not as mere man, or as a sort of progenitor of a second human race, but as the just man in his generations, as God's covenant-friend, that had found grace in the eyes of the Lord. God will confirm His covenant with him. By virtue of that covenant God is the Friend of those that are His friends and He loveth the righteous. Hence, on the basis of the covenant of grace Noah enters into the ark and is saved from the flood. But it is also the *purpose* for the which Noah is saved. God intends to continue His covenant even after the flood. He will have His covenant in the world until its being established

in the world shall have attained to its purpose and until it shall have been perfected thru Christ Jesus. In the flood the prophecy of Gen. 3:15 cannot be cut off. The power of that word extends far beyond the deluge. And, therefore, the end of God's counsel is not reached with the destruction of the first world. Hence, God will establish His covenant with Noah, continue it in the world, even after the waters of the flood shall have subsided. Such is undoubtedly the meaning of the words "But with thee I will establish my covenant." The very definite expression "my covenant" shows that nothing else is intended. It is not a certain particular and special agreement to which the Lord refers, but His covenant, that always is and must be in the world, till it shall have reached its perfection in Christ. And for this purpose Noah is saved. For this covenant's sake his family are saved, his wife and sons and son's wives. And for this covenant's sake animals of every kind are saved in the ark. Just as for the sake of the wicked world every living creature is destroyed with the wicked race, so for the sake of God's covenant every living creature is saved from the flood. Not only does the elect remnant enter into the ark in Noah and his family, but with them there enters the remnant of all that lives. And all this for the sake of the one covenant of grace. And lastly, there can be no question about the fact, which Dr. Kuyper and others after him so strenuously denied, that these words, spoken at the eve of Noah's entering into the ark, point to the very establishment of the covenant revealed after the flood.

How could it be different? How could it possibly be maintained, that of a sudden God establishes a common covenant with the righteous and wicked alike, after He had just destroyed the wicked and saved the righteous? Exegetically everything militates against this view. God's covenant-people had found grace in the eyes of the Lord. With them God had dealt and with them He had spoken. They had walked with Him and stood for His Name in the world. Them He had instructed to build the ark and them He had saved. They are separated from the wicked world by the waters of the flood. And they reveal themselves as such the moment they leave the ark. For what is the first thing we read of Noah? "And Noah builded an altar unto the Lord; and took of every clean beast, and of every clean fowl and offered burnt offerings on the altar." He, the heir of the world, brings the sacrifice of thanksgiving and consecration to the Lord of all. He immediately acts as God's covenant-friend. And it is in response to that act on the part of Noah that we read that the Lord purposes in Himself not to smite every living thing again for the wickedness of man's sake. He will remember His covenant. Gen. 8:20-22. And it is, therefore, His covenant-people He blesses, according to Gen. 9:1. They that leave the ark are the party in the covenant God then establishes: "And God spake to Noah and to his sons with him saying: And I, behold, I establish my covenant with you and with your seed after you. And with every living creature that is with you, of the fowl, of the cattle and of every beast of

the earth with you; from all that go out of the ark, to every beast of the earth. And I will establish my covenant with you; neither shall all flesh be cut off anymore by the waters of a flood; neither shall there anymore be a flood to destroy the earth." There were none other than His own covenant-people present. With them God establishes His covenant. That covenant is not exhausted by the promise that the earth shall not be destroyed anymore. It is far greater and far more comprehensive. It implies all the blessings and bounties of salvation for God's people for time and eternity. But for the sake of that covenant, which God will establish in the earth in future generations, and which He will perfect in Christ, He gives His people the promise that He shall no more destroy the earth for the wickedness of the wicked. For His covenant's sake He will bear all things, without another interruption as just had occurred in the flood, in order, in the end of time to destroy once more all things with the wicked, also then to save the groaning creature and give it a part with the glorious liberty of the children of God. Of this particular aspect of God's "everlasting covenant" (Gen. 9:16) the rainbow is the token. As its bow spans the heavens, so God's covenant causes Him to remember all things for His covenant's sake, until the present dispensation, the heavens and the earth shall pass away and with it the rainbow. But although this particular aspect of the covenant with Noah may be temporal, the covenant itself is eternal. When the present world shall pass away, we still have the promise: Behold, I will establish my covenant with you forever!

H. H.

INSPIRER AND HEARER OF PRAYER

Inspirer and hearer of prayer,
Thou shepherd and guardian of thine,
My all to thy covenant care,
I, sleeping or waking, resign.
If thou art my shield and my sun,
The night is no darkness to me;
And, fast as my moments roll on,
They bring me but nearer to thee.

A sov'reign protector I have,
Unseen, yet forever at hand;
Unchangeably faithful to save,
Almighty to rule and command.
His smiles and his comforts abound,
His grace, as the dew, shall descend;
And walls of salvation surround,
The soul he delights to defend.

All praise to the Father, the Son,
And Spirit thrice holy and bless'd;
Th'eternal supreme Three in One,
Was, is, and shall still be address'd.

PROF. BERKHOF'S PELAGIANISM

On page eight of the professor's brochure is found the following paragraph: "Eer we dit punt in bijzonderheden bespreken willen we op enkele wanbegrippen wijzen, die in verband daarmee in omloop zijn. Sommige menschen schijnen behept te zijn met de gedachte, dat dit punt de Arminiaansche leer van een algemeene voldoening (verzoening) bevat, en dus inhoudt, dat Christus werkelijk voor alle zondaren, hoofd voor hoofd, gestorven is; wel niet in den zin, dat Hij hen allen effectief zalig maakt, maar toch zoo, dat Hij de deur voor allen wijd geopend heeft, en het nu maar van hunne persoonlijke keuze afhangt, of zij zullen binnentreden of niet. Het is echter volkomen duidelijk voor ieder, die gewoon Nederlandsch lezen kan, dat er geen schijn van die leer in dit punt te vinden is. Indien die ketterij uit dit punt gedistilleerd kan worden, dan kan zij ook uit de Schrift bewezen worden. Onze kerk staat nog even vast als ooit in de overtuiging, dat Christus gestorven is met de bedoeling, om alleen de uitverkorenen te redden, al erkent zij terzelfder tijd de oneindige waardij van Christus' offer als een offer genoegzaam voor de zonde der geheele wereld. Hij die beweert, dat de Synode hier op slinksche wijze de Arminiaansche leer der algemeene voldoening zoekt in te voeren, maakt zich schuldig aan het geven van valsche voorstellingen. Dit zal uit de volgende bespreking wel nader blijken."

It should be noticed how that the professor differs with those who claim that point one is the embodiment of the Arminian doctrine of general atonement, and implies therefore that Jesus died for all. The professor assures his readers that no trace of this heresy is to be found in the first of the three points of Synod. He maintains that point one is as sound as the very word of God, and that the conviction of the church to the effect that Jesus died for his people only, remains unshaken. And finally, according to the professor, he who maintains that Synod inculcated upon the church Arminius' doctrine of general atonement is beside the truth.

However in this essay we shall prove that point one is indeed a formulation of what may be styled the very heart and soul of Arminius' doctrine. The desired proof is found in the professor's brochure and in his articles which appear from month to month in "The Reformed Herald." In his brochure and in his articles the professor confronts us as a defender and expositor of Synod's deliverances. As was said before as an expositor of Synod's declarations Berkhof can be relied upon for these declarations are his productions.

In that brochure Berkhof is interpreting Synod's deliverances. And I wish to repeat that the professor's brochure is one grand appeal for the tenets of Arminius. And we guarantee to prove it now. Not that the unreformed and vicious premises of Berkhof and his kind have never been exposed. They have. Hoeksema and Danhof have done so. We wish to expose them anew and that in the light of Prof. Berkhof's writings.

Before we do so, however, we wish to attend, very

briefly, to a few other matters. The latest number of "The Reformed Herald" contains a paragraph to which I desire to call attention. It was written by Berkhof and reads as follows: "Arminianen beweren, dat het algemeen aanbod der genade niet bestaanbaar is met de Gereformeerde leer der verkiezing en der particuliere verzoening. En sommige Gereformeerden zeggen het hun na. Doch als zij nu de moeilijkheden willen vermijden, die zich hier voordoen, gaan hunne wegen uiteen. De Remonstranten loochenen de verkiezing en de particuliere voldoening door Christus, zooals die in de Gereformeerde kerken geleerd worden; en de Gereformeerden, waarop wij hier doelen, ontkennen de algemeene aanbidding door het evangelie. Zij zijn van oordeel, dat de algemeene roeping door het Evangelie inhoudt, dat de mensch in eigen kracht zich kan bekeeren en gelooven in den Heere Jezus. Wij kunnen niet anders zien, of zij gaan daarbij, bewust of onbewust, uit van de Pelagiaansche grondstellingen, dat des menschen bekwaamheid de mate van zijn verantwoordelijkheid bepaald, en dat God niets van den mensch vraagt, dat deze niet verrichten kan. En in dit geval zeilt men dus zelf in Pelagiaansche wateren. Verder oordeelen zij, dat de algemeene belofte, 'dat een iegelijk die in den gekruisigde Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe,' inhoudt, dat Christus voor allen, hoofd voor hoofd, voldaan heeft. Doch om die redeneering te handhaven, moet men alweer uitgaan van de Pelagiaansche en Remonstrantsche gedachte, dat het nu maar van den vrijen wil des menschen afhangt, of hij zich bekeeren en gelooven zal of niet. Dit bezwaar geldt in het geheel niet, als wij vasthouden, dat God het geloof en de bekeering ten leven in den mensch moet werken." So far Berkhof.

In the above paragraph Berkhof means to assail our position. For reading on one happens upon this utterance: "In een breedvoerig verslag van Rev. Hoeksema's rede over de Drie Punten in de 'Holland City News' vinden we de volgende verklaring: 'That the contents of the Gospel are always particular, never general. 'Whosoever believeth shall not perish, but have everlasting life.' The Gospel promise is for believers. Thus we can also understand: b. Canones III, IV, 8: Surely the external calling is unfeigned. There is nothing deceiving in the Gospel. But remember it is always particular. Those that believe have the promise. No one else.' Hoewel — says Berkhof — dit slechts een couranten-rapport is, zoo komt het mij toch voor, dat de gedachte van den spreker daarin zuiver wordt weergegeven."

Berkhof, it is plain, is attacking us.

I wish to comment upon the first of the above quotations. The paragraph indicates that the professor persists in misrepresenting us before the public. The assertion on his part, to the effect that zij (i.e. sommige Gereformeerden als Danhof en Hoeksema, etc.) van oordeel zijn, dat de algemeene roeping door het Evangelie inhoudt, dat de mensch in eigen kracht zich kan bekeeren en gelooven in den Heere Jezus amounts to a declaration on his part that we deny that all who hear the Gospel (including the reprobate) are called, i.e. requested to

repent. Does Berkhof know better? Indeed, he does. In his brochure, written and published several months ago, he also accuses us of denying the outward or general calling. We corrected him in The Standard Bearer. In the July number one may find the following assertion: "Fact is that we (Danhof, Hoeksema, Ophoff, etc., heartily indorse every statement found in the articles (of our Confession) referred to. We do believe that the promise of the gospel is that whosoever believeth in Christ crucified shall not perish but have eternal life. We do believe that as many as are called by the Gospel are unfeignedly called; we do believe that God most earnestly and truly declared in His word what will be acceptable to Him, namely, that all who are called should comply with the invitation; we do believe that He moreover seriously promises eternal life and rest to many as shall come to Him and believe on Him; we do believe that it is not God's fault that those who are called do not come." And again: "And then (thus we wrote in the July number of The Standard Bearer) we wish to put the professor at ease. We assure him that we preach as the Standards bid us to preach. We do declare unto all persons without distinction that the promise of the Gospel is that whosoever believeth hath eternal life. We do declare that all must believe and repent. We do declare that all are unfeignedly called. Even though the professor informs his readers otherwise."

Thus we wrote in the month of July. And yet, in the October number of "The Reformed Herald" the professor is wicked enough to tell his readers how that we deny just these things. Does the professor know better? He can and ought to know better. For he has the privilege (please notice, I say the privilege) of subscribing to and of reading The Standard Bearer. He would know our views if he supplied himself with our paper. And he is morally obliged to do so. For it was he who advocated and secured our deposition. And the professor continues to assail us publicly. According to the Christian ethics he should base his attacks upon such data as The Standard Bearer has to offer. For that is our organ. However, our voice he refuses to hear. He passes us by and turns to the newspaper and the man on the street instead to avail himself of such information as they may have to offer. The original sources are there. These, however, are ignored. The newspaper and the man on the street are consulted. They are more reliable! How scholarly! How Christian! Professor, from where your ethical code? Surely not from above. Rather from below.

Prof. Berkhof, we challenge you to point out a single passage in "Van Zonde en Genade," in "Niet Doopersch, maar Gereformeerd," in "Langs Zuivere Banen," in any of the numbers of The Standard Bearer where it is asserted that the minister of the gospel should not in the name of God request all (including the reprobate) to repent and believe. I assure you that you will look in vain for an assertion of this kind. The man on the street and the newspaper reporter may tell you what he hears. But you have no moral right to avail yourself of the data which they are pleased to furnish you with as a basis for

your attacks. You should supply yourself with first-hand information which means that you should be reading *The Standard Bearer*, which means that you yourself should be attending the lectures delivered by Danhof and Hoeksema. The data which the newspaper and the man on the street are able to furnish you with should not be used as you are pleased to use it. Especially not since you may avail yourself of information which is first-hand.

We deny the outward and general calling? No, indeed. How dare you tell the public so. Have you no conscience? Are you not aware of it that there is a God in heaven who declares: "Thou shalt not bear false witness against thy neighbor"?

We *do deny* that God offers His Son to the reprobate. This you affirm. You should know that there is a vast difference between the outward and general calling and the general offer of salvation as you understand it. The issue in this present controversy is not whether God calls or requests the reprobate to repent and believe. Indeed, He does. This is rather the issue: does God offer the grace which there is in Christ to the reprobate. Why do you not face the real issue like a man and a Christian? Instead you avoid the issue. It is plain that you are bent on washing your own slate clean and misrepresenting and maltreating us.

After having informed his readers how that we deny that the reprobate should be requested to repent and believe the professor discloses unto his readers the false premises from which those who deny the outward calling must be proceeding. Says the professor: "Wij kunnen niets anders zien of zij (Danhof, Hoeksema, etc.) gaan daarbij, bewust of onbewust, uit van de Pelagiaansche grondstelling, dat des menschen bekwaamheid de mate van zijn verantwoordelijkheid bepaalt, en dat God niets van den mensch vraagt, dat deze niet verrichten kan. En in dit geval zeilt men dan zelf in Pelagiaansche wateren."

Is the professor correct? indeed. It is a fact that he who denies that the sinner is requested to repent and believe is proceeding from the false premise that the sinner's ability to repent determines the measure of his responsibility and that God has no right to request the sinner to repent if he lacks the ability to do so. These are the false premises contained in the proposition that the sinner must not be requested to repent and believe.

But these godless premises are not ours and that for the very reason that we do not deny the general calling. Berkhof, on the other hand, falsely accuses us of proceeding from the corrupt premises disclosed above. He does so when he alleges that the outward calling is denied by us. And the professor is aware of it that the readers accepting his false testimony to the effect that we deny the general calling must be holding us accountable for the implications. Such are the tactics to which the professor stoops in achieving his aim. And that aim is to provide the public with a dark and gruesome picture of the opponent.

Let us go on. Notice again the assertion found in the paragraph quoted above. It reads as follows: "Verder oordeelen zij (i.e. Danhof, Hoeksema, etc.) dat de alge-

meene belofte, 'dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' inhoudt, dat Christus voor allen, hoofd voor hoofd, voldaan heeft. Doch om die redeneering te handhaven, moet men alweer uitgaan van de Pelagiaansche en Remonstrantsche gedachte, dat het nu maar van den vrijen wil des menschen afhangt, of hij zich bekeeren en gelooven zal of niet." "Reformed Herald," Vol. I, No. 5, p. 80. Please notice how that the professor informs his readers that we (Danhof, Hoeksema, etc.) reject the proposition that those who believe will be saved. He does not say it in so many words but the accusation is implied in the assertion last quoted. For the professor maintains that we are of the opinion that the general promise to the effect that all those who believe in the crucified Christ have eternal life implies that Christ died for every individual. Conclusion? We reject the conditional promise to the effect that all those who believe are saved. Marvelous! Astounding! Preposterous! Think of it, according to Berkhof we deny that all those who believe are saved. According to the professor, therefore, our view is that either nobody is saved or those who do not believe are saved. Professor, have you become vain in your imaginations? According to you, professor, we are inferior to the most radical modernist. Even the Pelagian believes that all those who believe are saved. And the radical modernist believes that somehow all are saved. According to the professor, however, we maintain that those who believe are not saved or that nobody is saved. If the professor is correct our views are of such a type as defy all classification.

But this is not all. In that very article in which the professor tells his readers how that we maintain that those who do not believe are saved or that nobody is saved he also informs his readers how that our view is that *all those who believe are saved*. For he accepts a certain editor's report of Hoeksema's lecture delivered in the city of Holland. The report reads: "The contents of the Gospel are always particular never general, 'whosoever believeth shall not perish but have eternal life.' The Gospel promise is for believers."

How should these monstrous blunders, made by Berkhof be accounted for? There is only one solution. His intense desire to wash his own slate clean and to paint us black is making it impossible for him to think straight.

But perhaps Berkhof may complain that I am misrepresenting him. He may wish to reply that it is not his contention that we deny that all those who believe are saved. He may wish to reply that he merely meant that we deny that the promise to the effect that all those who believe shall be saved may be declared unto all. We shall accept for a moment that Berkhof meant just this and nothing else. But now we in turn have a right to demand that Berkhof proves the accusation. And now the professor may want to refer us to the testimony of the Holland editor which testimony Berkhof inserted in his article. However, he whose eyes are free from beams sees at once that the quotation does not assert that the conditional promise should not be proclaimed unto all

without distinction. Hoeksema merely maintained that only those *who believe have eternal life*, that eternal life is promised *only unto those who believe*. Does Berkhof care to maintain the contrary? He who infers from the above quotation that Hoeksema denies that the conditional promise should be announced to all without distinction is giving evidence of a confused mind and a perverse heart.

The article of the professor which we are dissecting is full of wild logic. Permit me to furnish another sample of it.

Wrote Berkhof: "Verder oordeelen zij, dat de algemeene belofte, 'dat een iegelijk, die in den gekruisgden Christus gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe,' inhoudt, dat Christus voor allen, hoofd voor hoofd, voldaan heeft. Doch om die redeneering te handhaven, moet men alweer uitgaan van de Pelagiaansche en Remonstrantsche gedachte, dat het nu maar aan den vrijen wil des menschen afhangt, of hij zich bekeeren of gelooven zal of niet." We shall now dissect this assertion.

The above quotation asserts that he who denies (but we do not deny) that the conditional promise should be proclaimed unto all without distinction believes in the free will of man. Such an one, maintains the professor "gaat alweer uit van de Pelagiaansche gedachte, dat het nu maar van den vrijen wil des menschen afhangt, of hij zich bekeeren en gelooven zal of niet."

This is what should be denominated wild and lawless logic. It is sheer sophistry. Berkhof first gives his readers to understand that we deny that the conditional promise to the effect that all who believe will be saved should be declared unto all without distinction. This is the first lie. We do not deny this. We maintain, most emphatically, that the conditional promise should be declared unto all without distinction. Then the professor goes on to tell his readers how that we maintain that the proposition to the effect that the conditional promise should be declared unto all men without distinction implies the free will of man. This is the second lie. We do not maintain such a thing. Finally, the professor asserts that we embrace the implication of the proposition which we reject. That is to say, according to Berkhof we deny that the conditional promise should be proclaimed unto all men, and by that very act we are accepting the implications involved. In other words, according to Berkhof's logic he who rejects a certain proposition is accepting by that very act the implications contained in the proposition rejected. In other words, according to the logic of the professor, he who rejects evolution becomes by that very act an evolutionist himself. Grand logic, is it not?

It is a well known fact that we have been taken severely to task for adhering in our thinking to the laws of logic discovered by Aristotle. O! that Berkhof would adhere in his thinking to these laws. As it is, he adheres to no laws whatsoever when he thinks. Absolutely wild and lawless is he in his thinking.

When Berkhof reads this article (and he will read it,

for I shall see to it that he is supplied with this particular number of The Standard Bearer) he will attempt to defend himself, I imagine, against the attacks of his conscience. That defense will be this: I did not mean to accuse them for embracing the implication contained in the proposition which they reject, I merely meant to say that they deny that the conditional promise must be proclaimed unto all without distinction on the basis that such a general proclamation of a conditional promise implies a free will.

To this I reply that a certain word and a certain phrase found in the professor's article make it only too plain that the professor is accusing us of actually embracing the implications of the very proposition which we are supposed to be rejecting. That word is the word "alweer." And that phrase reads as follows: "En in dat geval zeilt men dus zelf in Pelagiaansche wateren."

While we are at it we may as well adduce a few more samples of wild logic.

On page 19 of the professor's brochure one happens upon the following paragraph: "De uitspraak der Synode betreffende het algemeen en welgemeend aanbod des heils, is in den laatsten tijd gebrandmerkt als Arminiaansch en Pelagiaansch. Maar bij deze beschuldiging schuift men er stilzwijgend iets anders voor in de plaats, n.l. de leer der algemeene voldoening, en van 's menschen bekwaamheid, om zich in eigen kracht tot God te keeren. Dit blijkt wel uit de gronden, die men in zijne bestrijding bijbrengt. Met een beroep op de Dordtsche Canones II, 6, van de Verwerping der Dwalingen, wordt gezegd, dat de Synode van Dordt de gedachte van een algemeen aanbod des heils juist verworpen heeft. Daar toch wordt ontkend, 'dat God zooveel hem aangaat allen menschen die weldaden, die door den dood van Christus verkregen worden, gelijkelijk heeft willen mededeelen.' Maar deze uitspraak raakt het punt in het geheel niet. Het artikel waaraan deze woorden ontleend zijn, bestrijdt de dwaling der Remonstranten dat, terwijl Christus de zaligheid verdiend heeft voor alle menschen, de toeëigening daarvan afhangt van den vrijen wil des menschen. Deze ketterij wordt in het eerste punt van de Synode niet gevonden. Maar, zegt de tegenstander, dit artikel ontkent pertinent, dat God de weldaden door den dood van Christus verworven aan alle menschen gelijkelijk heeft willen mededeelen. Wat blijft er dan over van een welgemeend aanbod des heils? Doch de woorden in quaestie verwerpen alleen de gedachte dat God in zijn eeuwigen raad besloten heeft om, zooveel Hem aangaat, allen gelijkelijk te doen deelen in de vruchten van Christus' werk; en het algemeen aanbod des heils bevat geene verklaring van het tegendeel. Het roept zondaars tot bekeering en belooft slechts dat zij, die in den gekruisgden Christus gelooven, het eeuwige leven deelachtig zullen worden."

In this particular paragraph Berkhof is defending the proposition that God offers the benefits gained by the death of Christ to all hence to the reprobate. He surmises that the opponent may object that the proposition cannot be harmonized with article 6 of the second chapter of the Canons of Dordt. This particular article teaches, as

Berkhof admits, that God determined not to apply to all the benefits gained by the death of Christ. This then is the problem confronting Berkhof: If God determined to give unto the elect only the benefits gained by the death of Christ how can God be sincerely offering these same benefits to the reprobate? Let us now attend once more to Berkhof's answer. It is this: "Doch de woorden in quaestie verwerpen alleen de gedachte, dat God in zijn eeuwigen raad besloten heeft om zooveel Hem aangaat allen gelijkelijk te doen deelen in de vruchten van Christus' werk; en het algemeen aanbod des heils bevat geen verklaring van het tegendeel. Het roept zondaars tot bekeering en belooft slechts, dat zij, die in den gekruisigden Christus gelooven, het eeuwige leven deelachtig zullen worden." The professor reasons as follows: "God determined to give the benefits gained by the death of Christ unto his elect only. At the same time there is a general offer of salvation which means that this same God offers these same benefits unto the reprobate. There is no problem here, however, says Berkhof, because the general offer of salvation merely means that God offers the benefits gained by the death of Christ unto the believers i.e. unto the elect only." Grand logic, is it not? How is it possible for a man who is supposed to be both sane and honest to reason as Berkhof does?

And Dr. Beets informed us in one of his editorials that Berkhof's brochure does him credit. The booklet shows, said Beets, that Berkhof is a good dogmaticus. O mores, o tempora.

The title of this essay reads: Berkhof's Pelagianism. And it can be pointed out in a few words. We refer you again to the newspaper report of Hoeksema's lecture. We refer you to that part of the report which Berkhof quoted and inserted in his article. It reads: "The contents of the Gospel are always particular, never general, 'whosoever believeth shall not perish but have everlasting life.' The Gospel promise is for believers. Surely the external calling is unfeigned. There is nothing deceiving in the Gospel. But remember it is always particular. Those that believe have the promise."

Thus spake Hoeksema. And the report is correct. Berkhof's comment reads as follows: "De roeping is dus altijd particulier, is beperkt tot de uitverkorenen. Hun alleen wordt het heil in Christus aangeboden, en niemand anders. Nu is het echter tamelijk duidelijk, dat het werk van den prediker op deze wijze onmogelijk wordt." So far Berkhof.

Berkhof denounces Hoeksema's position. According to the professor therefore it is not true that the contents of the Gospel are particular. It is not true that the benefits gained by the death of Christ are promised and offered only to those who believe. Berkhof's view is, must be that the benefits gained by the death of Christ are offered unto all whether they believe or not. And this is pure Pelagianism.

In the following essay this matter will be fully explained.

CONFESSIONEEL BEWIJS

Voor de gedachte van het eigenlijke puntje in het eerste punt, namelijk, dat er behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook eene zekere gunst of genade Gods is, die Hij, *blijkens de algemeene aanbidding des Evangelies*, bewijst aan Zijne schepselen in het algemeen, m.a.w. aan de verworpenen, voert de Synode ook eenig bewijs aan uit de Belijdenis, nader gezegd, uit de Dordtsche Leeregels II, 5 en III en IV, 8 en 9. Die plaatsen luiden als volgt:

"Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwig leven hebbe, welke belofte allen volkeren en menschen, tot welke God naar zijn welbehagen zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekeering en geloof"; hfdst. II, 5.

"Doch zoo velen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. Want God beoont ernstiglijk en waarachtiglijk in zijn Woord, wat Hem aangenaam is; namelijk, dat de geroepenen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen, die tot Hem komen, en gelooven, de rust der zielen en het eeuwige leven."

"Dat er velen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, noch in God, die door het Evangelie roept, en zelfs ook dien Hij roept onderscheidene gaven mededeelt; maar in degenen, die geroepen worden; van dewelken sommigen, zorgeloos zijnde, het woord des levens niet aannemen; anderen nemen het wel aan, maar niet in het binnenste huns harten, en daarom is het, dat zij, na eene kortstondige blijdschap van het tijdelijk geloof, wederom terugwijken; anderen verstikken het zaad des woords door de doornen der zorgvuldigheden der wereld, en brengen geene vruchten voort; hetwelk onze Zaligmaker leert in de gelijkenis van het zaad (Matth. XIII)"; hfdst. III en IV, 8 en 9.

Deze plaatsen handelen, volgens de Synode van Kalamazoo, van de algemeene aanbidding des Evangelies; en kunnen daarom, naar haar oordeel, als bewijs dienen voor de bewering, dat God ook eene zekere gunst bewijst aan verworpenen. Dat deze redeneering logisch niet opgaat, zagen we vroeger reeds. Mocht er al eene algemeene aanbidding des Evangelies zijn, dan zou daar, zonder meer, onmogelijk uit afgeleid kunnen worden, dat God eene zekere gunst of genade, die niet zaligmakend is, bewijst aan de verworpenen onder de hoorders des Woords; maar dan zou daarmede eenvoudig gezegd zijn, dat God zijne zaligmakende genade in Christus, niet slechts bewijst aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, doch die ook aan verworpenen aanbiedt. Dat is dan ook het gevoelen van zeer velen. Het is het standpunt van de Semi-Pelagianen. Niemand is echter van oordeel, dat er door de aanbidding des Evangelies tweeërlei genade bewezen wordt door God: de Zaligmakende genade in Christus aan de uitver-

korenen en eene andere gunst, of niet zaligmakende genade aan verworpenen. Eén van twee, of God bewijst aan de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie geen genade, of Hij bewijst hun, met de uitverkorenen, de zaligmakende genade in Christus, hoe dan ook. Maar van twee genaden spreekt het Evangelie niet. Dat bleek ons ook glashelder uit de voor dit bepaald punt door de Synode aangehaalde Schriftuurplaatsen: Ezech. 18:23 en 33:11, alsmede uit Matt. 23:37. Die teksten leeren geen tweeërlei genade, en al evenmin eene algemeene aanbidding des heils; doch eene gansch zeer bijzondere zaligmakende genade, of, in het laatste geval, gansch geen. Wat dat aangevoerde Schriftbewijs betreft moet het eigenlijke puntje in het eerste punt dan ook onverbidde-lijk vallen. En zulks geldt ook, gelijk we zagen, wat aangaat het bewijs voor dit punt ontleend aan de Confessie, aangezien het geciteerde uit de Dordtsche Leerregels betrekking heeft op de prediking des Evangelies, en daartoe tevens is beperkt.

Het is echter ook wel duidelijk uit de gelijkenis van den zaaier, waaruit de Dordtsche Synode in Hoofdstuk III en IV, 9, aanhaalt, dat God in het Evangelie geen tweeërlei genade aanbiedt of bewijst, en eveneens, dat Hij den verworpenen onder de hoorders geene zaligmakende genade bewijst of aanbiedt, doch omgekeerd, dat onze groote Profeet zóó wist te spreken, en zulks ook metterdaad deed, dat de uitverkorenen zaligmakende genade ontvingen, en dat de anderen verhardden. Dat staat er immers met zoovele woorden bij. Immers, als Jezus zijne rede beëindigd heeft met de woorden: "Wie ooren heeft om te hooren, die hoore"; vragen Hem zijne discipelen, waarom Hij tot de scharen spreekt door gelijkenissen. En daarop antwoordt Christus dan: "Omdat het u gegeven is, de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te weten, maar dien is het niet gegeven. Want wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben; maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook dat hij heeft. Daarom spreek ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en hoorende niet hooren, noch ook verstaan. En in hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: Met het gehoor zult gij hooren, en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien, en geenszins bemerken. Want het hart dezès volks is dik geworden, en zij hebben met de ooren zwaarlijk gehoord, en hunne oogen hebben zij toegedaan; opdat zij niet te eeniger tijd met de oogen zouden zien, en met de ooren hooren, en met het hart verstaan, en zich bekeeren, en Ik hen geneze. Doch uwe oogen zijn zalig, omdat zij zien, en uwe ooren, omdat zij hooren."

Volgens de eigen woorden van onzen Heiland gaat het hier over de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen, en niet over eene gemeene gratie. En nu is het den discipelen gegeven, ongetwijfeld van den Vader en door de werking des Heiligen Geestes, om die verborgenheden, die heilgeheimen te verstaan. En daarin zijn zij zalig. Hunne oogen zijn zalig, omdat zij zien, en hunne ooren, omdat zij hooren. Hier wordt dus wel zeer wezenlijk gehandeld van zaligmakende genade. Doch blijkens deze Evangelieverkondiging ontvangen de andere hoor-

ders geen zaligmakende genade; want hun is het niet gegeven, om de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te verstaan. En dat zij gansch geen genade ontvangen, maar omgekeerd, schade lijden, is duidelijk uit hetgeen Jezus verder zegt. Wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook dat hij heeft. Hij verliest dus. En hij verliest weer niet maar iets van een tijdelijken en ondergeschikten aard; maar hij wordt meer onbekeerlijk. En in dat alles wordt opnieuw vervuld, wat ook reeds in de dagen van Jesaja plaats greep ten opzichte van het volk van het toenmalige Israël. We lezen daarvan in Jesaja 6. Hetgeen echter in Mattheus voorzeggenderwijze gezegd wordt, is bij Jesaja gebiedenderwijze gesteld, om Gods oordeel over het hardnekkig volk der Joden beter uit te drukken. — Men zie de Kantteekening op al deze plaatsen. — Op last des HEEREN moet Jesaja tot dat volk zeggen: "Hoorende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet." En dan zegt de HEERE verder tegen hem: "Maak het hart dezès volks vet, en maak hunne oogen zwaar, en sluit hunne oogen, opdat het niet zie met zijne oogen, noch met zijne ooren hoore, noch met zijn hart versta, noch zich bekeere, en Hij, namelijk God, het geneze." En dat dit alles wel wezenlijk geestelijk moet verstaan worden, blijkt allereerst uit Markus 4:11 en 12. Daar zegt Jezus, dat het den discipelen gegeven is te verstaan de verborgenheden van het koninkrijk Gods; maar dengenen, *die buiten zijn*, geschieden al deze dingen door gelijkenissen; opdat zij ziende zien, en niet bemerken, en hoorende hooren, en niet verstaan; opdat zij zich niet te eeniger tijd bekeeren, *en hun de zonden vergeven worden*. En dat Jezus opzettelijk door gelijkenissen spreekt, om niet tot bekeering te leiden, blijkt weer duidelijk uit Luk. 8:10, waar Hij zegt: "maar tot de anderen spreek Ik in gelijkenissen, *opdat* zij ziende niet zien, en hoorende niet verstaan." Daarom kon ook Johannes zeer terecht opmerken, dat de Joden, die door God in hunne blindheid werden gelaten, en daarin werden overgegeven, zooals de Kantteekenaars daarbij opmerken, niet *konden* gelooven, dewijl naar Jesaja's woord God hunne oogen had verblind, en hun hart verhard, opdat zij met de oogen niet zien, en met het hart niet verstaan zouden, en bekeerd worden, en door God genezen; Joh. 8:40. Zeker mochten de Kantteekenaars dus wel aantekenen bij de uitdrukking: "*die buiten zijn*," in Mark. 4:11, "Namenlijk, die buiten het getal van *mijne schapen* zijn, of die geene rechte leden der gemeente zijn," en met verwijzing naar Joh. 10:26 en Rom. 9:6, 7 en 8. Doch hoe zouden dan diezelfde mannen (want sommige van de Statenoverzetters en Kantteekenaars waren toch ook gedelegeerden ter Synode) in de Leerregels, II, 5 en III, IV, 8 en 9, hebben kunnen zeggen, dat God, blijkens de aanbidding des Evangelies, ook eene zekere gunst of genade bewijst aan de verworpenen onder de hoorders des Woords? Gevoelt men dan toch waarlijk niet, dat men, zulks beweerende, die mannen een slag in het aangezicht geeft? Doch ook het verband van hunne woorden laat zulk eene gedachte geenszins toe.

Het verband, waarin de door de Synode van 1924

geciteerde passages voorkomen, en waarop we ook vroeger reeds hebben gelet, is als volgt: Reeds terstond in hfdst. I, art. 1, wordt gezegd, dat alle menschen in Adam gezondigd hebben, en dat God hen rechtvaardiglijk in de zonde had kunnen laten en om hunne zonde verdooimen. Naar art. 2 echter openbaarde God hierin zijne liefde, dat Hij zijnen Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verdere, maar het eeuwige leven hebbe. En opdat de menschen tot het geloof worden gebracht, zegt art 3, zendt God goedertierenlijk verkondigers van deze zeer blijde boodschap, tot wie Hij wil, en wanneer Hij wil; door wier dienst de menschen geroepen worden tot bekeering en 't geloof in Christus den gekruisigde. Naar deze voorstelling worden slechts sommige menschen door den dienst van de verkondigers van het Evangelie geroepen tot bekeering en geloof in Christus. Die nu, in dien zin geroepen zijnde, dit Evangelie niet gelooven, art. 4, op die blijft de toorn Gods, die tevoren op alle menschen lag; Joh. 3:36. Daar gaat dus, volgens deze voorstelling, niets van af. De geloovigen echter worden verlost van het verderf en begiftigd met het eeuwige leven. De oorzaak van het ongeloof der ongehoorzamen, gelijk ook van alle andere zonden, is geenszins in God, maar in den mensch, zegt art. 5. Doch het geloof daarentegen is eene genadige gave Gods. En dat God sommigen in den tijd met het geloof begiftigt, sommigen niet begiftigt, komt voort van Zijn eeuwig besluit; art. 6. "Naar welk besluit Hij de harten der uitverkorenen, hoewel zij hard zijn, genadiglijk vermurwt en buigt om te gelooven; maar degenen, die niet zijn verkoren, naar Zijn rechtvaardig oordeel, in hunne boosheid en hardigheid laat. En hier is het, dat zich voornamelijk voor ons ontsluit die diepe, barmhartige en evenzeer rechtvaardige onderscheiding der menschen, zijnde in evangelijschen staat des verderfs, of het besluit van Verkiezing en Verwerping, in het Woord Gods geopenbaard." Terwijl dus "de verkondigers van de zeer blijde boodschap" menschen roepen "tot bekeering en geloof in Christus den gekruisigde," volgens de voorstelling der Dordtsche vaders, begiftigt God de uitverkorenen onder de hoorders met de genadige gave des geloofs, en vermurwt en buigt Hij hunne harten om te gelooven; maar de anderen, die niet verkoren zijn, doch verworpen, laat Hij, naar Zijn eeuwig besluit, in hunne boosheid en hardigheid. God werkt alle dingen naar den raad zijns willens. Daarom is ook deze verkiezing een onveranderlijk voornemen Gods, art. 7, door hetwelk Hij vóór de grondlegging der wereld eene zekere menigte van menschen, niet beter of waardiger dan anderen, die Hij in de zonde en het verderf laat, naar het vrije welbehagen zijns wils, tot de zaligheid, louter uit genade, uitverkoren heeft in Christus. En opdat zij door hem zouden zalig gemaakt worden, heeft Hij ook besloten hen aan hem te geven, *en krachtiglijk tot zijne gemeenschap door zijn Woord en Geest te roepen en te trekken*. Hier spreken onze vaders van de goddelijke roeping en trekking der uitverkorenen tot het heil in Christus. Met deze roeping roept Hij niet al de hoorders des Woords. En de voormelde Verkiezing, zegt ons art. 8, is één, en sluit alle middelen en wegen in.

Zij is niet uit een voorgezien geloof, art. 9, maar *tot* het zaligmakend geloof in Christus. "God heeft ons uitverkoren (niet, omdat wij waren, maar) opdat wij zouden zijn heilig en onberispelijk voor Hem in de liefde." De oorzaak dezer verkiezing is eeniglijk het welbehagen Gods, art. 10, hierin bestaande, dat God eenige bepaalde personen, uit de gemeene menigte der zondaren, zich tot een eigendom heeft aangenomen. Evenwel, niet alle menschen zijn verkoren, art. 15, maar sommigen zijn in Gods eeuwige verkiezing voorbijgegaan, en naar Gods *vrij en onveranderlijk welbehagen* in de gemeene ellende gelaten, en worden met het zaligmakend geloof niet begiftigd, maar zij worden niet alleen om hun ongeloof, doch ook om alle andere zonden, verdoemd en eeuwiglijk gestraft. De voorstelling der Dordtsche Synode komt in Hoofdstuk I derhalve hierop neer, dat naar Gods wil en welbehagen de blijde boodschap verkondigd wordt aan sommige menschen, waarvan dan weer sommigen gelooven, omdat God hunne harten genadiglijk vermurwt en buigt om te gelooven, m.a.w. krachtiglijk tot de gemeenschap zijns Zoons door zijn Woord en Geest roept en trekt, en waarvan de anderen, de niet-uitverkorenen, maar verworpenen, door God in hunne boosheid en hardigheid gelaten worden. En deze leer, zeggen zij, "is met recht schrikkelijk voor degenen, die, God en Christus den Zaligmaker niet achtende, zichzelf aan de zorgvuldigheden der wereld en aan de wellusten des vleesches geheel hebben overgegeven, zoolang zij zich niet in ernst tot God bekeeren." Vooral uit deze laatste woorden blijkt, dat de Dordtsche vaders niet de gedachte waren toegedaan, dat de leer der verkiezing ook veel troost bevat voor de ongeloovigen, onbekeerden en verworpenen; en al evenmin, dat de verworpenen onder de hoorders van het Evangelie ook eene zekere gunst of genade van God ontvangen. En tevens blijkt hieruit, dat ook zij de gedachte van de gelijkenis van den zaaier hebben opgevat in denzelfden zin, waarin wij die boven hebben toegelicht.

Evenwel, de Synode van 1924 citeerde uit de Leerregels II en III en IV. Ofschoon deze handelwijze als zoodanig reeds eenigszins vreemd aandoet, aangezien juist in het eerste Hoofdstuk bijzonder gehandeld wordt van de fundamenteele beginselen van het werk Gods, en de volgende Leerregels altoos meer betrekking hebben op de middelen en wegen, zoo willen we toch de Synode van Kalamazoo volgen op dezen haren weg, en eenige oogenblikken onze aandacht bepalen bij den algemeenen gedachtengang in Hoofdstukken II, III en IV.

Handelende van den dood van Christus, en de verlossing der menschen door dezen, spreekt de Dordtsche Synode in Hoofdstuk II, als volgt:

"Deze dood des Zoons Gods is de eenige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden, art. 3, van oneindige kracht en waardigheid, overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der gansche wereld." De waardigheid van dezen dood wordt bepaald door den persoon, die hem geleden heeft, art. 4. En dan volgt in art. 5 de passage door de Synode van 1924 aangehaald, namelijk: "Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigten Christus gelooft,

niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; welke belofte allen volkeren en menschen, tot welke God naar zijn welbehagen zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekeering en geloof." Hoe iemand in deze taal de gedachte kan lezen, dat God, blijkens de verkondiging des Evangelies, ook eene zekere gunst of genade bewijst aan verworpenen, is ons een raadsel. In het juiste verband gelezen, bevat deze gansche passage zelfs geen lettergreep, die, zelfs bij de stoutste verbeelding, zóó zou kunnen geconstrueerd worden, dat zij die gedachte aan de hand deed. Immers, wij zagen reeds in hfdst. I, dat God de verkondigers van de blijde boodschap des heils zendt, tot *wie* Hij wil, en *wanneer* Hij wil; door wier dienst de menschen geroepen worden tot bekeering en het geloof in Christus den gekruisigde; alsmede, dat God slechts de uitverkorenen onder de hoorders begiftigt met de genadige gave des geloofs en hunne harde harten vermurwt en buigt om te gelooven, en hen krachtiglijk roept en trekt door zijn Woord en Geest tot de gemeenschap zijns Zoons; doch de overigen, die niet verkoren zijn, maar verworpen, begiftigt Hij met die genadige gave des geloofs niet, maar hen laat Hij liggen in hunne boosheid en hardigheid, en hen verdoemt en straft Hij om al hunne zonden. Heeft men daar nu niets uit kunnen leeren? In deze passage heeft men immers precies dezelfde gedachte. De verkondigers van het Evangelie zeggen tegen hun gehoor: "Bekeert u en geloof in den gekruisigden Christus, en gij zult het eeuwige leven hebben." Die belofte stellen zij, zonder onderscheid tusschen volk en volk te maken, aan allen voor. Maar God roept en trekt krachtiglijk door zijn Woord en Geest de uitverkorenen tot de gemeenschap zijns Zoons, en de anderen laat Hij in hunne boosheid en hardigheid, en verdoemt en straft hen om alle hunne zonden. Hoe dat in dat alles voor de verworpenen ook maar eenige genade zou kunnen schuilen, van welken aard dan ook, is ons absoluut onbegrijpelijk. O.i. is daarin geen zweem van eenige gunst of genade aan te wijzen. Beproeve het, wie wil.

En dat onze voorstelling de gedachte juist weergeeft, blijkt ook overtuigend uit hetgeen op de aangehaalde passage in ditzelfde tweede Hoofdstuk volgt. Art. 6 zegt, dat zij, die, door het Evangelie geroepen zijnde, zich niet bekeeren, noch in Christus gelooven, door eigen schuld verloren gaan. Die ontvangen geen genade, maar die gaan verloren. Gewis, zij gaan door eigen schuld verloren. Men kan en mag er gerust aan toevoegen, dat zij door hunne verwerping van het Evangelie van Christus hunne schuld vermeerderd en hunne verdoemenis zwaarder gemaakt hebben. Met dat al gaan zij verloren, en ontvangen zij juist geene genade. Maar men mag niet tusschen de regels in gaan lezen, dat zij wel hadden kunnen geloofd hebben, en behouden zijn gebleven. Want dat is, naar de taal onzer vaders, juist net niet het geval. Gelijk in Hoofdstuk I, zoo wordt ook hier, en in Hoofdstuk III en IV, in de krachtigste bewoordingen staande gehouden, dat alle menschen van nature in zonde, schuld en ellende liggen, en dat de toorn Gods op hen rust; en

dat zij tot God niet *kunnen noch willen* wederkeeren; alsmede, dat God de verworpenen onder de hoorders des Evangelies in hunne eigene boosheid en hardigheid laat, en hen om al hunne zonden verdoemt en straft. Doch zooveel als waarachtiglijk gelooven, en door den dood van Christus van de zonden en het verderf verlost en behouden worden, die genieten deze weldaad alleen uit Gods genade, art. 7. "Want dit is geweest de gansch vrije raad, de genadige wil en voornemen Gods des Vaders, dat de levendmakende en zaligmakende kracht van den dierbaren dood zijns Zoons zich uitstrekken zoude tot alle uitverkorenen, om die alleen met het rechtvaardigmakend geloof te begiftigen, en door ditzelve onfeilbaar tot de zaligheid te brengen; dat is, God heeft gewild, dat Christus door het bloed zijns kruises (waarmede hij het nieuwe Verbond bevestigd heeft), uit alle volkeren, stammen en tongen, diegenen alle, en die alleen, krachtiglijk zoude verlossen, die van eeuwigheid tot de zaligheid verkoren, en van den Vader hem gegeven zijn"; art. 8. De zaak is dus, dat Christus alle uitverkorenen uit het gansche menschelijke geslacht, en hen alleen, krachtiglijk verlost; zoodat deze onfeilbaar zalig worden. Maar daar blijft het dan ook bij. De zaligmakende genade is particulier, dat is, beperkt tot de uitverkorenen, en van eene andere genade is hier eenvoudig geen sprake.

Het derde en vierde Hoofdstuk der leer handelt van des menschen verdorvenheid en bekeering tot God, en de manier van deze. Op de volgende wijze:

De mensch, naar Gods beeld geschapen en versierd in zijn verstand met ware en zalige kennis van zijnen Schepster en van andere geestelijke dingen, — heeft zichzelf van deze uitnemende gaven beroofd, en heeft daarentegen in de plaats van die over zich gehaald blindheid, schrikkelijke duisternis, ijdelheid en verkeerdheid des oordeels in zijn verstand, boosheid, wederspanningheid en hardigheid in zijnen wil en zijn hart; mitsgaders ook onzuiverheid in alle zijne genegenheden, art. 1. Hieruit blijkt, dat onze vaders niet hebben willen onderscheiden tusschen bekwaamheid om in den weg van eigen gerechtigheid de zaligheid te verdienen en eene bekwaamheid door eene gemeene gratie ter verrichting van burgerlijke gerechte werken; maar de zondige mensch wordt hier onderscheiden van en gesteld tegenover den mensch in den staat der rechtheid. Immers, zoo luidt het verder:

"Zoodanig als nu de mensch geweest is na den val, zoodanige kinderen heeft hij ook voortgebracht, namelijk hij, verdorven zijnde, verdorvene; alzoo dat de verdorvenheid van Adam op alle zijne nakomelingen gekomen is, door voortplanting der verdorvene natuur. Overzulk zoo worden alle menschen in zonden ontvangen en als kinderen des toorns geboren, onbekwaam tot eenig zaligmakend goed, geneigd tot kwaad, dood in zonden en slaven der zonde. En willen en kunnen tot God niet wederkeeren, noch hunne verdorvene natuur verbeteren, noch zichzelf tot de verbetering daarvan schikken, zonder de genade des wederbarenden Geestes." Zóó ver is het van daar, dat de mensch door het overblijfsel van het licht der natuur, gelijk de Remonstranten wilden, zoude kunnen komen tot de zaligmakende kennis Gods,

en zich tot Hem bekeeren, dat hij ook in natuurlijke en burgerlijke zaken dit licht niet recht gebruikt, ja veel meer ditzelve, hoedanig het ook zij, op onderscheidene wijze geheel bezoedelt en in ongerechtigheid ten onder houdt; en dewijl hij dit doet, zoo wordt hem alle verontschuldiging voor God benomen. Dàt is de toestand van den zondaar. Hij doet niets, dat Gode aangenaam is, maar bezondigt zich steeds meer, ook in natuurlijke en burgerlijke zaken. Licht het aan den mensch, dan gaat al wat mensch is, verloren.

Het heeft echter Gode behaagd door de kracht des H. Geestes, en door het woord of de bediening der verzoening, de geloovige menschen, zoowel in het O. als in het N. Testament, zalig te maken. Deze verborgenheid van zijnen wil heeft God in het O. Testament aan weinigen ontdekt, doch in het N. Testament (het onderscheid der volkeren nu weggenomen zijnde) heeft Hij haar aan meer menschen geopenbaard. De oorzaak van een en ander, ook met name van de onderscheidene toebedeeling ligt in het gansch vrije welbehagen en de onverdiende liefde Gods. En daarop volgt dan in de aangehaalde artikelen 8 en 9 dezelfde redeneering, die we ook reeds in hoofdstukken I en II beluisterden.

Niet allen worden door het Evangelie geroepen, en van degenen, die in dien zin geroepen worden, worden slechts sommigen, dat is, de uitverkorenen door God begiftigt met de genadige gave van het ware geloof; "doch zoo velen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. Want God be-toont ernstiglijk en waarachtiglijk in zijn Woord, wat Hem aangenaam is; namelijk, dat de geroepenen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen, die tot Hem komen, en gelooven, de rust der zielen en het eeuwige leven."

Dat ook deze woorden niet doelen op eene zekere gunst of genade, die God zou bewijzen aan verworpenen, is glashelder uit den slotzin. Daarin wordt immers gezegd, dat God met ernst belooft aan allen, die tot Hem komen, en gelooven, *de rust der zielen en het eeuwige leven*. Dus wel zeer wezenlijk zaligmakende genade. Doch het volgende artikel zegt ons terstond, dat niet alle hoorders die zaligmakende genade deelachtig worden. Dat kan de bedoeling hier dus ook niet zijn. En evenmin kunnen onze vaders bedoeld hebben, dat de zaligmakende genade van God wordt aangeboden aan den vrijen wil des menschen. Die gedachte weerspreken zij in art. 14, waar het heet: "Zoo is dan het geloof eene gave Gods; niet omdat het aan den vrijen wil des menschen van God wordt aangeboden, maar omdat het den mensch metterdaad wordt medegedeeld, ingegeven, en ingestort; ook niet daarom, dat God alleenlijk de macht om te gelooven zoude geven, en daarna de toestemming of het daadwerkelijk gelooven van den vrijen wil des menschen verwachten; maar omdat Hij, die daar werkt het willen en het werken, ja alles werkt in allen, in den mensch teweegbrengt beide den wil om te gelooven, en het geloof zelf." Doch dat geloof werkt Hij niet in alle hoorders, hebben we boven gezien. En zonder die genadige gave des geloofs kunnen noch willen de zondige menschen tot God

wederkeeren, lezen we in art. 3 van dit Hoofdstuk. Zij kunnen noch willen hunne verdorvene natuur niet verbeteren, noch zichzelf tot de verbetering daarvan schikken, zonder de genade des wederbarenden H. Geestes. De zaak staat dus zóó, dat hier sprake is van zaligmakende genade, niet van eene gemeene gratie. Verder, dat niet alle hoorders van het Woord die gave ontvangen: a) omdat God ze niet aan allen mededeelt, en b) omdat de verdorven mensch haar zelfs niet kan willen. En ook biedt God zelfs geen stuk van het zaligmakend geloof of van de zaligmakende genade aan des menschen vrijen wil aan. En hier kan ten slotte nog aan worden toegevoegd, dat het Gode ook niet aangenaam is, dat de mensch tot Hem komt, stel zulks ware mogelijk, tenzij, dat hij zich bekeert, waarachtiglijk bekeert, en met een waar geloof gelooft. Dit is zeer bijzonder duidelijk uit de gelijkenis van de bruiloft van des konings zoon, Matt. 22:1-14. Daar wordt gezegd, dat de koning, toen hij hoorde, dat degenen, die eerst genood waren, dat is, de Joden, inzonderheid de oversten der Joden, niet wilden komen, dat de koning toen toornig werd, en niet maar al bleef noodigen, maar omgekeerd de moordenaars Zijner dienstknechten liet dooden, en hunne stad in brand liet steken, en dat hij daarop aan zijne dienstknechten bevel gaf, om anderen in te brengen. En dat hij toen, als hij ingegaan was, om de aanzittende gasten te overzien, en een mensch zag, niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed, zeide: "Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende"; en verder, toen deze verstomde, Zijn dienaars bevel gaf, om dien niet-gewilden-gast te binden, weg te nemen, en uit te werpen in de buitenste duisternis, met de verklarende verzekering, dat wel velen geroepen zijn, maar weinigen uitverkoren. Het is dus niet waar, dat God wil, dat allen zullen ingaan tot de bruiloft. Dat kunnen ook onze vaders niet bedoeld hebben; want zulks is in strijd met de duidelijke leer der Schrift. Alleen de uitverkorenen worden krachtiglijk door God geroepen en getrokken tot het heil in Christus. Of om in de taal der Belijdenis te spreken: God belooft aan *de geloovigen* de rust der zielen en het eeuwige leven. En dat wordt in het Evangelie voorgesteld aan alle hoorders. Dat maakt juist de roeping door het Evangelie zoo ernstig. Stond de zaak onzer zaligheid aan den vrijen wil des menschen, of ook, stond de deur der behoudenis voor alle hoorders open; geloovigen en ongeloovigen, bekeerden en onbekeerden, of nog weer anders, schonk God aan al de geroepenen zijne zaligmakende genade, dan zou daardoor de verkondiging des Evangelies juist aan ernst verliezen. Maar dat is niet zoo. Men moet niet alleen hooren; maar ook gelooven. Die hoort en gelooft, heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien. Hij zal met vele slagen geslagen worden. Die door het Evangelie weet, wat Gode aangenaam is; doch niet dienovereenkomstig handelt in den weg van geloof en bekeering, verzwaart daardoor zijn straf in 't oordeel. Zijn niet-komen en niet-bekeerd worden wordt hem tot schuld. En zulken zijn er onder degenen, die door de bediening des Evangelies geroepen worden, helaas velen. En die ontvangen derhalve in den weg van Evangelie-

prediking geene genade, maar verzwaring van schuld en straf. Dat leert art. 9, gelijk ook de Schrift zulks leert in de gelijkenis van den zaaier en in die van de bruiloft van des konings zoon.

Wij zullen dus niet met de Synode van Kalamazoo moeten gaan onderscheiden tusschen *twee-erlei genade*; maar wel met de Dordtsche Synode tusschen *twee-erlei roeping*. De aanbieding des Evangelies is niet tweeërlei: in het Evangelie alszoodanig wordt, volgens art. 9, Christus aangeboden, en niets anders, maar in betrekking tot de hoorders is de roeping tweeërlei. "De groote Synode" leert wel, dat in en door het Evangelie éénzelfden Christus wordt aangeboden; doch zij leert ganschelijk niet, dat God alle hoorders van de Evangelieverkondiging welmeenend roept tot de zaligheid in Christus Jezus. Wel is de aanbieding des Evangelies alszoodanig welgemeend, maar de krachtadige roeping en de onwederstandelijke wederbarende genadewerkingen des Heiligen Geestes strekken zich niet tot al de hoorders uit. En juist omdat de hartveranderende roeping des Geestes tot de eeuwige zaligheid in Christus Jezus zich beperkt tot de uitverkorenen, daarom is het resultaat van de Evangelieverkondiging tweeërlei: de uitverkorenen onder de hoorders, die door de onwederstandelijke genadewerking des Geestes de genadige gave des geloofs ontvangen, omhelzen den verkondigden Christus tot hunne zaligheid; terwijl de verworpenen onder die hoorders, verlicht in hun verstand, doch de goddelijke genadegave des geloofs missende, vanwege de vijandschap der zonde zich vergrijpen aan den Zoon van God, en daardoor hunne verdoemenis des te zwaarder maken.

Het staat derhalve niet alleen niet zoo, zooals de Leerregels, II, de verwerping der dwalingen 6, en III, IV, de verwerping der dwalingen 5, duidelijk leeren, *dat God, zooveel Hem aangaat, allen menschen die weldaden, die door den dood van Christus verkregen worden, gelijkelijk heeft willen mededeelen; en dat God zich van zijne zijde betoont gereed te zijn, om Christus aan alle menschen te openbaren, naardien Hij de middelen, die tot bekeering noodig zijn, genoegzaam en krachtiglijk aan allen toedient*; zulks ware metterdaad Pelagianisme, en wordt dan ook door de Dordtsche vaders ten stelligste ontkend. Maar het is evenmin waar, wat men thans in Christelijke Gereformeerde kringen meent te moeten staande houden, namelijk, dat God *allen*, die door het Evangelie geroepen worden, ook roept tot het heil in Christus Jezus. Velen, die wel door het Evangelie geroepen worden, zijn niet uitverkoren. Dit wordt uitdrukkelijk door Jezus zelf geleerd. En tot dezulken komt wel de uitwendige prediking, maar door gelijkenissen, zoodat zij de eigenlijke zaak zelfs niet verstaan. En dat geschiedt, óók van Jezus' zijde, opzettelijk, en met de bedoeling, dat zij geen vergeving van zonden zullen ontvangen. Omgekeerd, naar Jesaja's woord, verblindt en verhardt God dezulken. Wel wordt dit speciaal van de onbekeerlijke Joden gezegd; doch dit verandert niets aan de zaak. Want de diepste reden daarvoor aangegeven is altoos weer het welbehagen Gods. Daarom juist is dit van toepassing op alle menschen; gelijk zulks dan ook overvloediglijk uit de

taal van het Nieuwe Testament in betrekking tot niet-Joden blijkt, alsmede uit de ervaring. Beide vóór en ná 1618-'19 hebben Gereformeerde theologen dan ook steeds onderscheiden, niet tusschen tweeërlei genade in hetzelfde Evangelie aangeboden, maar wel tusschen tweeërlei roeping. En daarin ligt dan ook de oplossing. Er zijn wel geen twee roeping, maar wel is de roeping tweeërlei.

Als een gemengd gehoor van verkorenen en verworpenen door het Evangelie door God geroepen wordt, dan is die roeping in het Evangelie alszoodanig wel gelijk, maar in de hoorders heeft zij een gansch verschillende uitwerking. In de uitverkorenen vermurwt zij den harten wil en buigt zij hem om te gelooven, maar in de verworpenen werkt zij de genadige gave des geloofs niet. Wel is de werking des Geestes in zulke verworpenen niet altijd precies gelijk. Soms is zij, naar de gelijkenis van den zaaier, zeer uitwendig; zoodat zij nauwelijks opgemerkt wordt; maar dan ook weer verlicht zij het verstand en doet zij de heerlijkheid van Gods koninkrijk bewonderen en de krachten der toekomstige eeuw smaken. God deelt, zooals de Dordtsche Synode leerde, dien Hij uitwendig door het Evangelie roept wel onderscheidene gaven mede. Daardoor kunnen sommigen van degenen, die in dien zin door het Evangelie geroepen worden, ook in betrekkelijken zin het woord des levens aannemen — maar niet in het binnenste huns harten — en ook wel de kortstondige blijdschap van het tijdelijk geloof smaken. Maar *genade* is hun dit alles niet. Omgekeerd, het ware Judas, die zelfs het Evangelie des koninkrijks verkondigde, beter geweest, indien hij niet geboren ware geweest. En sommigen dergenen, die in Jezus' naam duivelen hebben uitgeworpen, zullen straks uit Christus' mond moeten hooren, dat zij ongerechtigheid hebben gewerkt, en nimmer van Christus zijn gekend geweest. Wat men ook bazele, waarheid blijft, wat Petrus zegt van "degenen, die door de kennis van den Heere en Zaligmaker Jezus Christus, de besmettingen der wereld ontvloeden zijn, en in dezelve wederom ingewikkeld zijnde, van dezelve overwonnen worden, zoo is hun het laatste erger geworden dan het eerste. Want het ware hun beter, dat zij den weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij, dien gekend hebbende, weder afkeerden van het heilige gebod, dat hun overgegeven was."

Feit is eenvoudig, dat de verworpenen, die zulke gaven ontvangen, zich daardoor uit het beginsel der zonde ontkwamen. Inzonderheid is onderwerpelijke verlichting de voorwaarde voor de zonde tegen den Heiligen Geest. "Die zonde is slechts mogelijk — wij spreken hier in de woorden van Prof. Ten Hoor, Korte Schets der Gereformeerde Dogmatiek, bl. 40 — tegenover het Evangelie in zijn duidelijkste openbaring, en bij de subjectieve overtuiging des verstands, de verlichting des gewetens, en de inspraak van het hart door den H. Geest, dat die openbaring waarheid is. Zij bestaat daarin, dat het als zoodanig erkende werk van Gods genade in Christus door den H. Geest welbewust, moedwillig en opzettelijk toegekend wordt aan den invloed en werking van Satan." Daarom konden de oversten der Joden juist den H. Geest weerstaan en lasteren. En daarom kunnen juist dege-

nen, die eens verlicht zijn geweest, enz., niet wederom tot bekeering gebracht worden. In hen heeft het werk van den Geest in de verworpenen zijne grenzen bereikt. En daarmede is dan ook de zonde in hen voltooid. Straks zal hunne straf bepaald worden, niet enkel naar den objectieven maatstaf der wet, maar ook naar den subjectieven maatstaf van den aard en de mate der zondige daden, de kennis van het Evangelie en de verlichting des verstands door de werkingen van Gods Geest.

En laat ons nu ten slotte niet zeggen, dat dit alles wel het finale resultaat zal worden; maar dat zulks toch niet geschiedt naar Gods bedoeling en Christus' oogmerk. Want ofschoon wij ook hier zullen hebben te onderscheiden tusschen de strekking van het Evangelie alszoodanig en Gods wil en voornemen betreffende de verworpenen onder de hoorders van het Woord; zoo mag toch niet vergeten worden, dat Jezus zelf zegt: "Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen, die niet zien, zien mogen, en die zien, blind worden," Joh. 9:39. En evenmin mogen we ons van dit woord van Paulus afmaken: "Gode zij dank, die ons allen tijd doet triomfeeren in Christus, en den reuk zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen. Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan; dezen wel een reuk des doods ten doode; maar genen een reuk des levens ten leven." Ook aan dat woord hebben we in onze bediening van het Evangelie behoefte. Alsmede ook aan dit woord van Petrus: "U dan, die gelooft, is hij dierbaar; maar den ongehoorzamen wordt gezegd: De steen, dien de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks, en een steen des aanstoots, en eene rots der ergernis; dengenen namelijk, die zich aan het woord stooten, ongehoorzaam zijnde, waartoe zij ook gezet zijn." En willen we getrouw zijn, dan moet het ten slotte ook gezegd worden, dat God zich "ontfermt, diens Hij wil, en verhardt, dien Hij wil." Met de Dordtsche Leerregels moeten wij de Verkiezing en de Verwerping beide toeschrijven aan het vrijmachtig welbehagen Gods. Dat moeten wij doen, omdat Gods Woord het zoo leert, omdat onze Belijdenis het aldus belijdt, en mede, omdat wij anders als Gereformeerde kerken geene plaats en geen toekomst hebben.

H. D.

If in the Epistle to the Romans we find the fullest statement of the Gospel and in the First Epistle to the Corinthians the most complete chapter on Church discipline, we have in the Second Epistle to the Corinthians the very mind of God with regard to the institution of the Christian ministry.

F. Godet, Studies on the Epistles of St. Paul, p. 129.

"When the 'old man' assumes the part of the Christian he becomes two-fold more the son of Gehenna. It is not enough for the old serpent to change his skin—he must needs die."

PREDESTINATION

Pre-Augustinian

Predestination is no secret! That is to say, it is revealed to us in God's Word. We cannot say which persons are elect and which are reprobates. But we know from the Bible that some people are elect and some are not. Some people see the marks (kenmerken) of their election. If this could not be true, there would be no sense to the admonition: Strive to make your calling and election sure. Some people are vessels of wrath. These vessels of wrath sin wilfully, sin against the Holy Spirit, have been appointed by God unto the day of wrath. Elect people can know whether they love God, love His people, love God's law, hate sin, Satan and his whole dominion. Reprobate persons can know from their attitude to Christ, from their hypocritical pretences, their lack of sorrow for sin and from other things whether they shall be saved. Perhaps all reprobates do not reach this stage. But when Scripture in Hebrews 10 speaks of fiery indignation awaiting the wilful sinners, it seems to say that in spite of the expectation of fiery indignation which shall consume the adversaries, such people have no remorse of conscience, and death, natural and eternal, does not frighten them. Such hypocrites can know whether they are hypocrites if they call themselves Christians.

We are, therefore, thoroughly Reformed when we say that the decree of reprobation is revealed to us in God's Word. The contention of some that we can know nothing of this is wholly false. It is not Reformed to speak in that way. Our fathers certainly did speak of it. For proof we cite the following from our Standards. "The Synod rejects the errors of those who teach: That God, simply by virtue of his righteous will, did not decide either to leave anyone in the fall of Adam and in the common state of sin and condemnation, or to pass anyone by in the communication of grace which is necessary for faith and conversion. For this is firmly decreed: 'He hath mercy on whom he will, and whom he will he hardeneth,' Rom 9:18. And also this: 'Unto you it is given to know the mysteries of the kingdom of heaven, but to them it is not given,' Matt. 13:11. Likewise: 'I thank thee, O Father, Lord of heaven and earth, that thou didst hide these things from the wise and understanding, and didst reveal them unto babes; yea, Father, for so it was well-pleasing in thy sight,' Matt. 11:25, 26."

Moreover, our Art. XVI of the Confession says that God manifests that he is just, in leaving others in the fall and perdition wherein they have involved themselves. And in the First Head of Doctrine we read that "he graciously softens the hearts of the elect, however obstinate, and inclines them to believe; while he leaves the non-elect in his just judgment to their own wickedness and obduracy. And herein is especially displayed the profound, the merciful, and at the same time the righteous discrimination between men, equally involved in ruin; or that decree of election and reprobation, revealed in the Word of God, which though men of perverse, impure

and unstable minds wrest to their own destruction, yet to holy and pious souls affords unspeakable consolation." (Art. 6.)

No wonder the Synod of Dordt took special measures to reject the teaching of those "Who use the differences between meriting and appropriating, to the end that they may instill into the minds of the imprudent and inexperienced this teaching that God, as far as he is concerned, has been minded of applying to all equally the benefits gained by the death of Christ; but that, while some obtain the pardon of sin and eternal life, and others do not, this difference depends on their own free will, which joins itself to the grace that is offered without exception, and that it is not dependent on the special gift of mercy, which powerfully works in them, that they rather than others should appropriate unto themselves this grace. For these, while they feign that they present this distinction in a sound sense, seek to instill into the people the destructive poison of the Pelagian errors." (Cf. Psalter, Part II, p. 46). Anyone acquainted with the import and wording of the first point of the Synod of 1924 finds in these lines a definite rejection in principle of what that Kalamazoo Synod desired to affirm.

But the decree of predestination has not always been so clear to the mind of the church as it was in the days of the Synod of Dordt. For this reason, we quoted liberally from our Confession to show *that* clarity on the points of election and reprobation. And no one who reads these statements from our Confession has the right to label us as un-Reformed. Many of the errors, however, which the Synod of Dordt has rejected, have again crept in among our people, which errors were very prevalent in the ages preceding the seventeenth century. Let us see how these early ages conceived of predestination and which errors were especially nourished by them.

We could even refer to O. T. times and see how such divines as David and Isaiah cherished the beginnings or first fruits of the doctrine of predestination, and it might be of interest to know that the Pharisees ran into extremes with respect to this doctrine, and that the Sadducees cherished absolute silence with respect to it, but we wish to trace the history of the doctrine of predestination in the Christian Church.

It is true that before the age of Augustine there was no definite doctrine of predestination. But we must be careful to leave room for personal opinions concerning predestination previous to Augustine's day. There was no formulated doctrine of predestination which was binding upon all the members of the Church, but there were private opinions concerning the points now confessed by our doctrine. Times and conditions were not favorable for a quiet and thorough study of the materials which the Scripture contains respecting election and reprobation. First of all, the church was almost in a continuous state of persecution. The Roman empire cherished no obedient worshippers of the Risen Redeemer. And no less than ten persecutions were instrumental in causing the blood of martyrs to cry to heaven. Heathenism also had its acute minds which attacked the funda-

mental principles of Christianity. Gnosticism raised its wicked head and led many from the ranks of Christendom. And such all-important issues as the Divinity of the Lord and the personality of the Holy Spirit were absorbing the attention of the minds of the Christian Church. Devastating wars also made the time unsuitable for the quiet study of such a fundamental doctrine as predestination.

Yet, we believe that we say too much when we contend that the questions of election and reprobation could not have been in order in those times. It is true that the attention of the Church was centered on other issues. And that in spite of the fact that Judaistic Monotheism was propagating a Deistic conception of the independence, individuality and freedom of man, and in spite of a very prevalent heathen and pantheistic determinism. In general, all the emphasis was laid on the necessity of acknowledging the divinity of the Son of God, and unto Christians of that day the doctrine of the responsibility of man seemed all important.

Not until the year 325 A. D. did sufficient rest come for reflection upon predestination. And then not in the Eastern Church but in the Western Church. The Church of the East was largely under the sway of a pantheistic and pagan philosophy. Consequently the Eastern Church did not feel the necessity of distinguishing between creatures and Creator. In fact, as long as pantheistic philosophy absorbed the leading minds of the Eastern Church, the issue of predestination was precluded as a topic for fruitful reflection and advance of the doctrines of the Church. Pantheism has no room for election and reprobation from before the foundation of the world.

But in the Western Church the situation was different. The idea of the Sovereignty and Justice of God soon impressed the Western Church. And along with the confession of God's sovereignty and justice went the acknowledgment of the absolute dependence of man and the corruption wrought in him by sin. More and more the writings of the Western Churchmen assumed the character of apologetic defences of the above named ideas. And through various controversies these issues were more and more brought to the front until Augustine, the theological wizard of the Nicene Age, formulated much of theological thought into a well articulated system of truth.

During the first four centuries the doctrine of predestination was having an organic growth. Predestination truths have deep roots, and though the roots did not immediately come to the surface, men did occasionally see the blades sticking through the top soil of the theological controversies, and under the nurture and care of Augustine, it was so well nurtured that soon it showed forth some of its perennial blossoms and it has ever since, even though wicked men have tried to uproot and to kill it. By the grace of God, they have never succeeded!

But the growth of this plant of predestination was accompanied by the speedier growth of other plants in the garden of God's Church. The whole Christian Church soon came to acknowledge that Jesus Christ, the Medi-

ator between God and man, was the only ground and hope of salvation. That Holy Child of God was confessed to be the Rock of Ages, the foundation and Cornerstone of the exquisite edifice which God was building throughout the ages of time. His divinity was not only naively assumed, but also consciously announced. And the personality of the Holy Spirit was likewise confessed. The consciousness of the Sovereignty and Justice of God promoted faith and obedience to Holy Writ. The workings of God's grace were irresistible. And from the beginning of the Christian Church the Holy Spirit did lead into all the truth.

And some plants in this same garden of God's Church proved degenerate. Men firmly believed that the merits of the suffering and death of Christ could only be securely appropriated by the continued action of the free will of men. Forgiveness of sins could be obtained only in the way of well meant penitence and by the fulfillment of good works. Man appropriated Christ, man repented of and by himself, and man also did the good works out of the generosity of his own soul without any aid or guidance or power of the Holy Spirit. Much of the early teaching in the early church, therefore, was accompanied by the idea of: salvation by the good works of man. The necessity of faith also was taught, but faith was hardly anymore than *fides historica*, historical faith. This historical faith was deemed to be the absolute requisite of salvation. And men in general believed that man is free in his willing, even unto good.

But this teaching of the free will of man was always a matter of darkness. Absolute freedom of will was not unhesitatingly taught. Men seemed to sense that more than the freedom of the human will was necessary unto the appropriating of the merits of Christ. Some even expressed the necessity of a grace which strengthens the will of men unto the good. And in connection with this necessary grace, the necessity of some decree in the counsel of God which provided for this grace, was at least sensed. The necessity of it was felt. But many a theological battle had to be waged before we as Reformed Churches obtained the glorious heritage which the Fathers of Dordt received from God.

For the purpose of clarifying what the condition of the early church was we bring before your attention certain opinions of some of the early fathers concerning the points of doctrine which we have briefly mentioned. Hermas, for example, could not perceive how that in any event in the life of Jesus Christ, the penalty for the sin of man was paid. The redeeming work of Christ, however, was affirmed. In what manner he conceived of this redeeming work, will undoubtedly be discussed in the future. However, we may say at this stage that Hermas nowhere makes mention of the death of Jesus, and he seems to have held the opinion that the work of Jesus was fully completed in the work that Jesus did in His *life* upon earth. And then he even includes in this work of Jesus, the keeping of the chosen people of God, and the sanctifying of God's people.

Justin Martyr finds in the *doctrine* of Jesus the restoration and cleansing of the human race. And then he makes room for the idea that any one who is willing and actually follows the precepts of Christ, lives in the friendship and communion of God.

For many of the early fathers the rite of baptism imposed the forgiveness of sins. But baptism did not forgive the sins performed after the administration of baptism. It was deemed very difficult to have the sins committed after baptism forgiven. Early church discipline abundantly proves this. Great value was attached to the external signs of repentance. A well meant confession and sorrow for sins performed after baptism, if attended with works of satisfaction for sin would bring forgiveness for these sins. Origen mentions no less than seven ways in which forgiveness for sins may be obtained. First of all he cites baptism; then the martyr's death for which reason some early Christians sought the martyr's glory; by the giving of alms; by forgiving or rather cancelling debts which others owed to the forgiving one; by abundance of love; by penitence and sorrow. Almsgiving was thought by Polycarp to redeem from death, and the Pastor of Hermas clearly teaches the superabundance of good works.

A few ideas concerning faith ought to prove welcome. Faith was conceived of as historical-dogmatical faith. The knowledge of things concerning God was part of the justification of the sinner. If this knowledge was lacking, people were invariably lost. Salvation was made dependent on historical faith. However, Clement of Rome seems to have pierced somewhat into the Pauline teaching of justification by faith. Irenaeus made the distinction between the righteousness which is by the law and the new obedience which is rooted in faith and given with the gift of faith. To him grace was similar to the dew of the heavens which descends upon the scorched field of human hearts and brings fruitfulness. Clement of Alexandria regarded faith as the key of knowledge through which the sonship of God was obtained. And he also made a distinction between theoretical and practical unbelief. This last kind of unbelief he ascribed to inability to receive impressions of the divine, to the strong influence of the flesh. But Origen affirmed: *Impossibile est salvari sine fide* (It is impossible to be saved without faith), and he seems to have seen that works must proceed from God's justification of us, not our works justifying us before God.

The workings of God's grace and the operations of the free will of man were wrongly conceived of. Most of the early fathers were synergists. That is to say, the free will of man took the initial step towards the appropriating of the merits of Christ and grace was conceived of as an external aid unto man.

Especially the synergistic propensities or tendencies of the early fathers determined their conception of predestination. Hermas made predestination dependent on divine foreknowledge. Because God foresaw the faith of some God chose unto everlasting life. The non-elect are responsible for their reprobation or non-election. Cyprian

rejected the idea of an irresistible grace flowing from the counsel of God's good pleasure without respect of persons or works.

Origen definitely meant to reject a predestination unto evil. The case of hardened Pharaoh he tries to make clear by several analogies from everyday life. He pointed to the sun which hardens clay and melts wax. He pointed to the influence of rain upon various kinds of soil and how rain made both the wheat and the weeds to grow. Reprobation he conceived of as the withholding of grace for a time, whereby he conceives of God as using remedies for the restoration of a soul which at first seem to make a sinner more evil but which in time will drive out evil with all its roots. Anyone feels that this idea of reprobation is impossible. God's longsuffering herewith becomes a long waiting for the renewal of a sinner, because He has applied remedies which do not cure quickly but efficiently.

Practically all the church fathers were Pelagian in their idea of predestination. Nearly all made foreordination (voorbeschikking) dependent on foreknowledge (voorwetenschap). It needed Augustine himself to change this wrong idea. But let us see this next time.

B. J. D.

GOD'S TRUE CHURCH

The Church's one foundation
Is Jesus Christ her Lord,
She is his new creation
By water and the word;
From heaven he came and sought her
To be his holy bride,
With his own blood he bought her,
And for her life he died.

Elect from every nation,
Yet one o'er all the earth,
Her charter of salvation
One Lord, one faith, one birth;
One holy name she blesses,
Partakes one holy food,
And to one hope she presses,
With every grace endued.

'Mid toil and tribulation,
And tumult of her war,
She waits the consummation
Of peace for evermore,
Till with the vision glorious
Her longing eyes are blest,
And the great Church victorious
Shall be the Church at rest.

Selected.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

III. Voor de Breedere Vergaderingen

C. Voor de Synode, 1924

Daar we de behandeling der Drie Punten door Ds. H. Danhof niet vooruit willen loopen, zullen we slechts zeer kort ons bezwaar hier uitspreken tegen Punten II en III, of B en C. We kunnen deze gevoegelijk samen nemen, daar ze ten nauwste met elkander in verband staan. Punt B spreekt van eene beteugeling der zonde door eene algemeene werking des Heiligen Geestes; Punt C van het doen van burgerlijke goede werken door den natuurlijke mensch krachtens een invloed Gods op hem.

Ons bezwaar is dit:

Punten B en C zijn eene ontkenning van de zeer duidelijke leer uitgedrukt in onze Belijdenisschriften, dat de natuurlijke mensch onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad, tenzij hij door den Geest Gods wedergeboren wordt.

Toelichting:

a) We zijn het er in den laatsten tijd tamelijk wel over eens kunnen worden, dat deze beide punten metterdaad bedoelen uit te spreken, dat de natuurlijke mensch niet altijd zondigt.

b) Het is ons ook goed duidelijk, dat de synode niet heeft uitgesproken, dat de goede werken van den natuurlijke mensch niet uit hemzelf zijn, maar vrucht van een werking des Heiligen Geestes. De Remonstranten zeiden ook niet, dat de natuurlijke mensch van zichzelf in staat was om iets goeds te willen of te denken. Ze spraken van een eerste genade Gods, die gelegen was in het licht der natuur.

Dat het werkelijk de leer der kerken geworden is, dat de natuurlijke mensch voor God goede werken kan doen en niet altijd zondigt blijkt uit alles, wat ter toelichting geboden is door voorstanders der Drie Punten. Dat blijkt ten duidelijkste uit de drie preeken in het licht gegeven door Ds. H. J. Kuiper. Dat blijkt ook uit hetgeen in dit verband getuigd werd voor het gerecht in Grand Rapids. Dr. Beets getuigde b.v. als volgt: (vertaling van ons)

"Vraag: Zondigen de onwedergeborenen altijd voor God?

"Antw.: Neen, mijnheer, ze zondigen niet altijd, maar ze zijn altijd zondig, zooals ook al de uitverkorenen. We zijn altijd zondige schepselen, zooals we hier beneden leven.

"Vraag: Zondigen de uitverkorenen altijd voor God?

"Antw.: Ze zijn altijd zondig.

"Vraag: Doen ze altijd zonde voor God?

"Antw.: Altijd zonde? Neen, mijnheer, dat zou duivelsch zijn.

"Vraag: Maar de onwedergeborenen zondigen altijd voor God?

“Antw.: Neen, mijnheer, dat zeg ik niet. Ze zijn altijd zondig, maar ze zondigen niet altijd als ge dadelijke zonde bedoelt. Er is hier verschil.”

Nu mag men filosofeeren over allerlei soorten goed zo lang en zoo breed men wil, het is duidelijk, dat het de tegenwoordige leer der kerken geworden is, dat de natuurlijke mensch goede werken doet, die geen zonde zijn voor God. En dat is eene ontkenning van de duidelijke leer onzer Gereformeerde Belijdenisschriften in betrekking tot den doodstaat en de bedorvenheid des natuurlijke menschen.

Hierbij zullen we het op dit oogenblik laten, wat onze bespreking der Drie Punten aangaat. Doch zooveel moest dan ook gezegd. Het lijdt immers geen twijfel, of de classes hebben ons afgezet, om onze houding tegenover de Drie Punten. De hoofdvraag blijft dus altijd, of deze verklaringen der Synode van 1924 menschelijke stellingen en inzettingen zijn dan wel de duidelijke leer der Schrift en van onze Belijdenis. Zal onze afzetting en die onzer kerkeraden ook in den hemel bondig zijn voor den Koning Zijner Kerk, dan ligt het in den aard der zaak, dat ze ook naar het Woord en bevel des Konings moet hebben plaats gehad. Daarom mochten we in dit verband van deze punten niet zwijgen. Ze zijn niet naar het Woord der Schrift en onze belijdenis, en daarom niet naar het Woord des Konings in den hemel. En omdat ze menschelijke inzettingen zijn, strijdend tegen, niet in overeenstemming met het Woord onzes Gods, daarom is ook heel de afzetting ijdel. Het instituut der kerk mag ten slotte zeggen wat het wel, zonder bondig bewijs uit Schrift en Belijdenis is zijn woord een woord van menschen, waarvoor we niet willen en mogen bukken. We moeten Gode meer gehoorzamen dan de menschen. We zijn dan ook voor den Koning in den hemel wel degelijk nog in ons ambt en bedienen het in Zijn Naam. En ook wat de werkelijkheid aangaat, was het woord der kerk ten opzichte van ons geheel ijdel. Het kerkelijk doodvonnis kon natuurlijk niet worden uitgevoerd. We hebben van heel onze afzetting nooit iets gemerkt. Predikanten, ouderlingen en diakenen zijn hunne respektieve ambten blijven bedienen, alsof er nooit een afzettingsbul ons ware toegezonden. Eene kerk, die den grondslag van het Woord haars Konings verlaat en naar eigen inzettingen gaat handelen, moet haar invloed en gezag wel inboeten en de macht verliezen, om haar eigen besluiten uit te voeren.

Doch we zijn met de besluiten der synode nog niet gered. Ze heeft niet slechts enkele leerstellingen uitgesproken, ze sprak zich ook wel terdege uit in betrekking tot de beschouwingen van de leeraren Danhof en Hoeksema. Ze heeft ook over ons een oordeel uitgesproken. En het is, tot recht verstand van het doen der latere vergaderingen der Classes, natuurlijk van het grootste belang, dat we dit oordeel der synode leeren kennen. Het is vervat in het tweede stuk van haar besluiten in deze zaak en luidt als volgt:

“II. De Synode spreekt uit, dat onderscheidene uitdrukkingen in de geschriften van de leeraren H. Danhof en H. Hoeksema niet wel te rijmen zijn met wat Schrift

en Confessie ons leeren aangaande de drie punten bovengenoemd. Ook oordeelt de Synode, dat genoemde leeraren in hunne geschriften enkele sterke uitdrukkingen gebruiken waaruit blijkt, dat ze in hunne voorstelling van de waarheid niet genoegzaam rekening houden met de wijze waarop onze Belijdenisschriften zich uitspreken en vooral niet met punt I van de Utrechtsche Conclusies.

“Aan de andere zijde spreekt de Synode uit, dat genoemde leeraren in hunne geschriften volgens hun eigen herhaalde verklaringen niet anders willen en bedoelen dan de Gereformeerde leer, de leer der Heilige Schrift en van onze Belijdenisschriften, te leeren en te verdedigen, terwijl het niet kan worden ontkend, dat zij in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn, al is het ook met eene neiging tot eenzijdigheid.”

Bij het lezen dezer orakeltaal laat zich de vraag niet onderdrukken: wat heeft de Synode nu eigenlijk gezegd? Zijn de leeraren Danhof en Hoeksema naar haar oordeel nu Gereformeerd of Ongereformeerd, of Super-gereformeerd (Dr. Beets getuigde voor het gerecht dat we Hyper-Calvinistisch waren, d. w. z. zoo ongeveer, Calvinisten van 't zuiverste water) of zijn ze al deze richtingen tegelijk toegedaan? Misschien, dat we, door een weinig nauwkeuriger beschouwing en uiteenzetting dezer uitspraken, wat meer licht zullen ontvangen. We zullen daartoe een poging wagen.

In de eerste plaats moet worden opgemerkt, dat deze taal aanmerkelijk zwakker is, dan die oorspronkelijk in het rapport der commissie was gebruikt. De commissie had meer moed. Zij dorst uitdrukkingen uit onze geschriften aanhalen, waarin we eenvoudig de Gereformeerde leer der verkiezing en verwerping voorstonden en die der algeheele verdorvenheid des natuurlijke menschen en dan tot driemaal toe uitspreken: “Uwe commissie acht deze uitdrukkingen in strijd met Schrift en Belijdenis.” Dit was als voorstel der commissie natuurlijk voor de Synode. Doch let er op, dat de Synode dit op tweeërlei wijze veranderd heeft. In plaats van het “in strijd met” der commissie, hebben we nu het “niet wel te rijmen” der synode. Wat wil dat zeggen? Het volgende:

a) In de eerste plaats is “niet wel te rijmen” een negatieve uitdrukking tegenover de positieve bewering der commissie: “in strijd met.” Door het eene aan te nemen en het andere op zij te schuiven gaf dus de Synode te kennen: we kunnen niet positief zeggen, dat de uitdrukkingen ongereformeerd zijn, ofschoon wij ze niet wel met de drie punten kunnen rijmen.

b) In de tweede plaats moet gelet op het woordje “wel.” Dit is er maar niet per ongeluk doorgesleden. Integendeel, de aandacht der synode is er op gevestigd geworden en men heeft dit welbewust zoo uitgesproken. “Niet wel te rijmen” is niet hetzelfde als “niet te rijmen.” Het spreekt uit, dat het der synode tot op zekere hoogte ook nog gelukt is de uitdrukkingen te rijmen met de leer der Schrift en der Belijdenis. Doch het gelukte niet geheel. Ze waren wel eenigszins te rijmen doch niet *wel*.

c) Zoodat de synode alles tezamen genomen onge-

veer dit heeft uitgesproken: (1) Het oordeel der commissie in betrekking tot de bewuste uitdrukkingen, dat ze in strijd zijn met Schrift en Belijdenis, is veel te sterk. Het is ons goed duidelijk, dat we dat niet moeten en kunnen uitspreken. (2) We weten echter ook niet goed, wat we er wel van kunnen zeggen en we willen toch iets zeggen. Daarom zeggen we maar: "niet wel te rijmen." Dat gaat er wel door, want dan zeggen we eigenlijk niets, of liever, we spreken dan eigenlijk uit, dat we er geen raad mee weten. Ieder zal toestemmen, dat dit de eenige beteekenis is, die men taalkundig aan deze uitspraken kan geven, en ook zal ieder, die op de synode tegenwoordig was wel willen toestemmen, dat deze verklaring volmaakt in overeenstemming is met den geest van verwarring, die bijna tot wanhoop vervoerde, die ten slotte op de synode heerschte.

Eerste conclusie: *De Synode sprak uit: wij weten met de bewuste en gewraakte uitdrukkingen uit de geschriften van de leeraren Danhof en Hoeksema geen raad. Ze zijn niet wel te rijmen, maar te zeggen dat ze niet gereformeerd zijn, gaat ook niet.*

Men lette er voorts op, dat de synode ook niet uitsprekt op welke uitdrukkingen ze het oog heeft. De commissie had in haar voorstel enkele aanhalingen gedaan uit onze geschriften. Of de Synode het oog heeft op al die aanhalingen of op sommige, of misschien op andere, wordt eenvoudig niet gezegd. Ook zijn er geen uitdrukkingen uit onze geschriften door de Synode besproken en gewogen. Nog veel minder heeft men ons ooit verzocht, bedoelde uitdrukkingen toe te lichten of te verdedigen. Niets van dat alles. De Synode sprak maar iets uit. Ze sprak niet alleen uit, dat ze er geen raad mede wist, maar het was der synode ook niet duidelijk waarmee ze eigenlijk geen raad wist. Zoo zijn de feiten.

Maar er is in dit verband nog iets, dat de aandacht niet mag ontgaan. In plaats van het "in strijd met Schrift en Confessie" der commissie sprak de synode van een "niet wel te rijmen met wat Schrift en Confessie ons leeren aangaande de drie punten." Als ge dit nu samen neemt, en ge overweegt, dat de synode het voorstel der commissie verwierp om uit te spreken wat in het substituut-voorstel geformuleerd ligt, wat beteekent dit alles dan? Dit:

a) Het gaat niet aan, om te zeggen, dat de bedoelde uitdrukkingen niet wel te rijmen zijn met Schrift en Confessie. Met hetgeen duidelijk in Schrift en Confessie uitgedrukt staat zijn ze heel wel te rijmen.

b) Maar Schrift en Confessie, hoewel de drie punten er niet duidelijk in zijn uitgedrukt, hebben ons, synode van 1924, iets geleerd aangaande de drie punten. Met andere woorden: wij hebben iets uit Schrift en Confessie afgeleid, wat er niet in staat. En nu zijn onderscheidene uitdrukkingen van de leeraren Danhof en Hoeksema niet wel te rijmen, met hetgeen wij uit Schrift en Confessie hebben afgeleid.

Als iemand iets anders kan maken van deze verklaring der Synode, hij bewijze het slechts.

Tweede conclusie: *De Synode gaf te kennen: wij willen niet beweren, dat bedoelde uitdrukkingen niet wel te rijmen zijn met de duidelijke taal van Schrift en Confessie,*

zooals de commissie dat wil, maar we zeggen, dat we, in vergelijking met de drie punten door ons uit de Schrift en Confessie afgeleid, met bedoelde uitdrukkingen geen raad weten. Ze zijn niet wel te rijmen.

Ieder zal moeten toestemmen, dat tot dusver in de besluiten der synode geen afzettingsgrond kan worden gevonden. Ook is er geen grond voor eenige classis of kerkeraad, om ons te gebieden het zwijgen te bewaren. Wij gingen volkomen vrijuit tot zoover.

Doch er volgt nog iets.

De synode sprak ook uit, dat bedoelde leeraren in hunne geschriften enkele sterke uitdrukkingen gebruiken. waaruit blijkt dat ze in hunne voorstelling van de waarheid, niet genoegzaam rekening houden met de wijze waarop onze Belijdenisschriften zich uitspreken, en vooral niet met punt I van de Utrechtsche Conclusies. Wat houdt dit in? Het volgende:

a) Dat de leeraren Danhof en Hoeksema de waarheid voorstellen, hier de gereformeerde waarheid. Daar was bij de Synode geen kwestie van, of de beide leeraren stelden de waarheid voor. Ze wist wel, dat Danhof en Hoeksema goed gereformeerd zijn. Dat weet de kerk nog wel. Daar zijn onze predikanten in het diepst hunner ziel wel van overtuigd. Daarom sprak ze dan ook heel spontaan uit, dat ze de gereformeerde waarheid voorstelden.

b) Dat deze de waarheid voorstellen met sterke uitdrukkingen. Dat kan zeker geen kwaad, zolang het de waarheid is? Het kan veel meer kwaad als men onder den dekmantel van zulke orakeltaal als die der synode de leugen bedektelijk invoert.

c) Dat ze met de wijze van uitdrukking, in de belijdenis en in de Utrechtsche Conclusies vooral gevonden, niet genoegzaam rekening houden. Het geldt dus de wijze van uitdrukking, niet den inhoud. De inhoud is de waarheid. Maar de wijze in de voorstelling is te scherp en te sterk. De synode wil ook nog niet zeggen, dat we geheel geen rekening houden met de wijze waarop de Confessie zich uitdrukt, maar we doen dat niet genoegzaam.

Derde conclusie: *De Synode sprak uit, dat de leeraren Danhof en Hoeksema zeer scherp en met sterke uitdrukkingen de Gereformeerde leer der waarheid voorstellen. Scherper nog dan Confessie en Utrechtsche Conclusies.*

Hier ligt dan zeker ons Hyper-Calvinisme naar Dr. Beets. Nu is het zeker niet te verwonderen, in het licht van de samenstelling der Synode en in vergelijking met hetgeen ze zich als Gereformeerd dacht, zooals blijkt uit de Drie Punten, dat onze voorstelling der waarheid der Synode wel ietwat te scherp was. Een scherpe voorstelling der waarheid wil men nu eenmaal niet meer. Maar ieder zal toch toestemmen, dat de synode tot dusver geen grond vond voor onze afzetting uit het ambt. Het oordeel der synode, zooals we dat tot dusver hebben onderzocht, is dat de leeraren Danhof en Hoeksema scherp en sterk Gereformeerd zijn en dat ze voorts geen raad weet, als ze een vergelijking moet maken tusschen hunne beschouwingen en die der Drie Punten. Dan schudt ze het hoofd en krabt zich achter de ooren en zegt: "niet wel te rijmen."

Doch er volgt nog meer. Bovenstaande is nog slechts de eene zijde der zaak. Er is ook nog een andere zijde. De synode sprak toch niet alleen in negatieve termen uit, dat ze ons niet voor ongereformeerd kon verklaren, maar heeft ook nog zeer positievelijk uitgesproken, dat we wel goed Gereformeerd zijn. Schooner getuigenis dan de Synode den leeraren Hoeksema en Danhof gaf, vooral in aanmerking genomen de vele aanvallen onzer vijanden en de schier wanhopige pogingen, om toch iets verkeerd van ons te kunnen zeggen, laat zich metterdaad niet wel denken. Genoemde leeraren zijn werkelijk naar huis gegaan met de uitspraak der Synode, dat niemand het, bij Synodaal besluit, ooit meer zou mogen ontkennen, dat we goed Gereformeerd zijn. Ieder, die dat toch doet, vergrijpt zich aan de besluiten der Synode.

Doch hierover een volgende maal.

H. H.

ER IS VERSCHILLENDE MAATSTAF VOOR DE WAARDEN EN KRACHTEN DES LEVENS

“Naar de maat der getallen, der massa's, der uitgestrektheden, naar de maat van vuist en zwaard, van vleeschelijk kunnen, van zinnelijke levensgenieting en levensopenbaring, van uitwendige schatten en krachten en talenten, van hartstocht en macht, — neen, naar die macht maat is er geen toekomst der hope voor de Gemeente van Christus.

En zou zij naar die maat zich met de wereld meten, zoo zou zij haar eere weg hebben en smadelijk ondergaan.

Maar zijn *deze* maten voor het leven der menschheid en der wereld beslissend?

Wee ons, zoo we ons laten brengen onder de suggestie van dien waan der eeuw!”

Uit: “Overwinnaars door de Liefde” door Ds. J. C. Sikkels, in zijn verklaring van de “ROMEINEN.”

ONZE KINDERTJES TER PREDIKATIE!

“Als de kinderen ter predikatiën gaan, laat haar dan niet alleen wat onthouden ende thuysdraagen, maar laat ze ook in de kerk de predikatiën schrijven na vermoogen, en leert haar, hoe zij de deelen van de Predikatiën zullen vatten, de inleydinge, de afdeyling, de verklaring van de Text, de leeringen, de bewijstexten, de redenen, de toepassing, tot bestraffing, tot waarschuwing, tot beproeving; alwaar de tekenen plegen gesteld te worden, tot vertroosting, tot vermaaning, ende opwekking, alwaar komen beweegredenen ende middelen.”

Uit: “De pligten der ouders om kinderen voor Godt op te voeden” door Ds. Jacobus Koelman. 1679.

(Men zou het onzen kinderen ook kunnen verzoeken, — *eischen* mag natuurlijk in onze eeuw niet), — om, in plaats van gomkauwen en kinderkrantjes te lezen in de kerk, bovengemelde “kindertjes” te willen navolgen!)

G. V. B.

WAT IS ONZE REDEN VAN BESTAAN ALS KERK?

“Wat is onze reden van bestaan als kerk?” Zoo vroeg in 1907 Professor Doumergue aan de Nationale Evangelische Synode der Evangelische Gereformeerde Kerken in Frankrijk, toen hij hare zittingen had te openen, en hij daarbij een rede uitsprak, die later in het Nederlandsch verscheen onder den titel van “De Gereformeerde vroomheid volgens Calvijn.”

En de Fransche professor voegde aan zijn vraag het volgende toe: “Een kerk wordt gekenmerkt door haar geloof, dat als het ware de wortel is; en door hare organisatie, die als de tak is; en door hare vroomheid (godzaligheid, zouden WIJ Gereformeerden liever zeggen, G. V. B.), die is als de bloem en vrucht.

En evenals de wortels en takken er zijn om de bloemen en vruchten, evenzoo zijn er het geloof en de organisatie ter wille van de vroomheid.

De vroomheid is dus wat het meest kenmerkende, in zekeren zin het eenig kenmerk is”

“Wij beweren,” zoo vervolgde de Synodale redenaar, “dat de leer en de organisatie der kerk niet anders dan de vroomheid ten doel hebben.

En indien ons bewezen werd, dat onze geloofsovertuigingen en onze organisatie, ik zeg niet schadelijk, maar zelfs alleenlijk onverschillig zijn voor deze vroomheid —, terstond, wij verklaren het voor God, zouden wij onverschillig worden voor die organisatie en voor die geloofsovertuigingen; zij zouden voor ons zijn als bestonden zij niet.” —

Dezelfde dingen — ofschoon in andere woorden —, hebben wij eens meenen te moeten zeggen in veel kleineren kring van kerkelijke mannen, hoewel wij toen ons in het geheel niet meer herinnerden wat Prof. Doumergue in 1907 had gezegd ter Synode van Parijs.

In dien kleinen kring waren enkele predikanten en ouderlingen van de Chr. Geref. Kerk aanwezig, en het was in de dagen toen de snoode Synode der Chr. Geref. Kerk van 1924 haar doel in zooverre met de beide “looche-naars der Gemeene Gratie” had bereikt, dat hun door de *Drie Punten*, van den Remonstrantschen Voorzitter dier Synode afkomstig, een kerkelijken strop om den hals was geworpen, die de beulsknechten in Grand Rapids (de classes Oost en West) maar hadden toe te trekken.

O zeker, om dit ons zeggen gewerd ons nu juist geen vriendelijken blik uit de loyaal-gesubordineerde oogen der hoorders, maar dat is niets vreemd meer voor ons sedert de man met de pseudo-gereformeerde voelhorens (uiterlijk en innerlijk het tegenbeeld van Bogermannus) den hamer zoo lankmoedig voerde tot het afkloppen van antwoord geven aan de ten-oordeel-opgeschreven fundamenteel-Gereformeerde en toch “dwalend”-aangeplakte broeders in de heilige bediening: Danhof en Hoeksema.

En is het ook niet duidelijk naar de Schrift, den eenigen regel des geloofs en des levens, dat ons kerkelijk samenleven en vereenigd optreden slechts moet dienen tot meerder prijs van God den Heere en tot den opbouw van

des Heeren tempel, van het geestelijk Huis Gods der geloovigen?

Ge hebt daartoe slechts b.v. het meer leerstellig gedeelte des Nieuwen Testaments te doorbladeren en o. a. Romeinen 12:1; 13:11 tot 14; 14:16 tot 19; 15:1 en 2, en 6 7; en verzen 13 en 14 na te lezen. En dan ook: 2 Cor. 3:1 en 7; 4:13-18; 7:1; 9:11-14; 10:2-6; Gal. 5:16-18; en 22-25; 6:14; Efeze 1 en 2; Efeze 3:10-19; Efeze 4; Efeze 5:1 en 2; 6:10-19; Filip. 1:27-29; Filip. 2:10-16; 3:17-21; Col. 1:9-23; 2:18-23; 3:17; I Thess. 3:12 en 13; I Thess. 4:1-7; I Tim. 6:6-12; en 17-19; Titus 2:11-15; 3:3-8; Hebreë 3:6; en 12-14; 10:19-27; 12:1 en 2; en 14 en 15; 12:22-29; Hebreë 13; Jacobus 1:21-27; 2:1-12; en de Petrus brieven.

Lees dan ook eens over wat in Zondag 21 der Heidelbergsche Catechismus wordt gezegd, en vergeet niet de artikelen 27 en 28 van onze Nederlandsche Confessie nog eens na te gaan.

Hebben de ambten, diensten, saamvergaderingen, breedte of smalle, kleine en groote; de inrichting en de verrichting der kerk, de gansche organisatie der gemeenten, niet eenig en alleen te dienen om het lichaam des Heeren, de gemeente van Christus, Gods heiligen en beminden, op te bouwen in het geloof, en tot de goede belijdenis der hope?

Moet de bestemming van heel het instituut der kerk niet enkel en alleen zijn om de geloovigen saam te voegen tot een heerlijken, heiligen, geestelijken tempel, tot een woonstede Gods in den geest, tot een lichtbeeld en afschijnsel van Hem die Zich Zijn bruid verworven heeft, tot het bevorderen en welig opwassen van het nieuwe wedergeboren leven der kinderen Gods in de genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus? Is niet elke kerk, elke groep van kerken, elk kerk-genootschap geoordeeld door Gods Woord, als haar samenleven en vereenigd opereeren, haar orde van werken en besturen, de onderlinge band der krachten en de leiding van het geheel niet worden gericht op het blijven in geloof, hoop en liefde, en in het grijpen en jagen naar het wit tot den prijs der roeping Gods die van Boven is? Op het zoeken naar ware en innige zielsgemeenschap met Christus, ons gezegend Hoofd in den hemel; van de beoefening der godzaligheid die tot alle dingen nut is; ook door het waken voor de zuiverheid der leer, het aansporen tot onderling welwillen om des Heeren wil; het zoeken van het broederhart en het elkander dienen om de zaak van Christus en om 's Heeren Naam.

Maar wat kan men dan verwachten van onwillige, onkundige leiders, die voor het bepalen van wat waarheid is in de Kerk des Heeren, voor het aanwijzen van de zuivere leer door de kerk te belijden, hun maatstaf en grondslag zoeken en oprapen bij de lieden dezer wereld, welker deel de dood is; bij de "verstandigen" dezer eeuw, die God veracht en bespot; en dwaas en verwerpelijk noemt bij den natuurlijken mensch, die uit het beginsel der zonde leeft en wiens bedenken, hoe geleerd en vroom hij moge schijnen en aangemerkt zijn, niet dan vijandschap tegen God is?

Het is een kenmerk van de valsche kerk (zie artikel 29 van de Nederl. Geloofsbelijdenis), *dat zij zich grondt meer op de menschen dan op Christus.*

Toch, de Chr. Geref. Kerk Synode die de kerk gezond zou maken en door de crisis heenbrengen, deed in de terecht befaamd geworden *Drie Punten* niet anders dan de valsche filosofie der wereld, die in het booze ligt, te huldigen en te patenteeren, als leer der Schrift en echt Gereformeerde waarheid!

Kan het zotter en boozer?

G. V. B.

EEN DERDE SOORT

Een "oude schrijver," met name R. Pietersz., in zijn "Korte gulden Regelen" in 1638 uitgegeven, had een trefend regeltje in dit boekje, dat de opstellers van de befaamde *Drie Punten* ter Synode van de Chr. Geref. Kerk in 1924 zeker niet hebben geweten, ofschoon zij telkens nog al vrij gul met "oude schrijvers" kwamen aandragen, als er iets tegen de Schrift in moest worden "bewezen."

Het regeltje door ons bedoeld was dit:

"De Heilige Schriftuur kent niet meer dan twee soorten van menschen, goede en kwade, rechtvaardige en booze, Matth. 13:49; wijze en dwaze, Matth. 25:2; schapen en bokken, vers 32; geloovigen en ongeloovigen, Markus 16:16; kinderen des lichts en kinderen der duisternis; I Thess. 5:5; goede tarwe en onkruid.

De Heilige Schrift kent niet meer dan twee wegen, die de menschenkinderen gaan, die den weg der zondaars en den weg der rechtvaardigen worden genoemd, Psalm 1; de weg der waarheid en de weg der valsheid, Psalm 119; de enge en de wijde weg, Matth. 7:13; de weg Gods en des menschen eigen weg; de weg ten leven en de weg ten dood, Jeremia 21:8.

De Heilige Schrift kent ook niet meer dan twee uitgangen na dit leven, hemel en hel, leven en dood; zaligheid en verdoemenis; te staan aan de rechterhand of aan de linkerhand Christi.

Maar de menschenkinderen zijn er op uit, om van twee drie te maken.

Men stelt een *derden* weg, een vermengden weg, op welken men aan beide zijden mank gaat; God en den afgod tegelijk dient; de waarheid en de leugen tegelijk aanhangt, de gerechtigheid en de ongerechtigheid tegelijk wil dienen, hetwelk niet bestaan kan, Matth. 6:24. Niemand kan twee heeren dienen.

De wijsheid der menschen werpt een derde soort menschen op de baan, die noch vleesch noch visch zijn; die noch rechts noch links zijn; noch heet noch koud zijn; die noch vóór noch tegen de waarheid zijn; die noch vrienden Gods noch vijanden deszelfs zijn, die "neutraal" zijn.

Maar dit soort behaagt den Heere niet met al; die ons toont, dat ze onder zijn vijanden moeten gerekend wor-

den, met deze korte woorden: Wie met mij niet is, die is tegen mij, Matth. 12:30." —

Rapporteurs en voorstellers ter Chr. Geref. Synode te Kalamazoo hebben dezen "ouden schrijver" waarschijnlijk niet voorhanden gehad.

G. V. B.

**OPEN BRIEF AAN MR. VERDUIN,
Predikant van de Chr. Geref. Kerk te Detroit**

Dat schrijven, wrijven, vingers stijven,
Voorzeker, is een zware taak.
Maar 't ongedaan te laten blijven, —
Doet ons verwijd'ren van de zaak.
Geachte Heer: 'k Wil vriend u noemen
Zooals ge 't zelf wel hebt gezegd;
En onomwonden niets verbloemen,
Maar staan voor waarheid en voor recht.

Den laatsten Louwmaand in 't verleden
Werd mij door u bezoek gebracht.
O, 't heugt me als de dag van heden,
Maar 't was voor u stikdonk're nacht.
Men had u 't vreeslijk nieuws doen hooren,
't Bloedstollend en het schokkend plan.
Een rampspoed door mij zelf verkoren:
Van 't kerkverband ik afscheid nam!

"Dat mocht, dat kon, dat zou niet wezen,
"Teruggebracht dat doolend kind!
"t Stond in den worde zóó te lezen;
"In 't Bijbelboek men zóó het vind.
"Zie wat God zegt van Zijn genade:
"Welmeenend, algemeen-gemeend.
"En dan Zijn liefde voor den kwade,
"Als d' arend met den duif: vereënd."

"En dan het stuiten van het kwade
"En dergelijke dingen meer.
"O! 'k zou welhaast 't zij vroeg of spade
"Blij en deemoedig keeren weer.
"En 't onrecht, dat er was bedreven
"Door Classis en Synode's macht?
"Och! 't moest vergeten en vergeven,
"Indien zoo iets was voortgebracht!"

Zoo snaptten we gezellig samen,
Van Bijbelboek en kerke-leer.
Of w' ooit tot overtuiging kwamen?
Ge weet het beter, waarde Heer!
'k Had medelijden met uw stelling,
Gebouwd op zand door priester-macht;
En dan uw vinn'ge oordeelvelling
Heeft niets dan haat aan 't licht gebracht.

En zoo aan 't eind van uw betoogen,
Toen Schrift noch kerkeleer gaf baat,
En schier met tranen in uw oogen,
Voor mijnen diepgezonden staat,

Wierd mij gevraagd van uwentwege:
Of ik na maandenlang beraad
Verslag wou doen; en wel terdege:
Hoe of 't met Hoeksema wel staat?

Tien of elf maanden zijn vervlogen,
'k Beluisterde zijn kanselwoord
En meerd're lezingen en betoogen;
'k Heb hem juist honderdmaal gehoord.
Maar o! wat toch een vrees'lijk wezen,
Heeft zich in Hoeksema verschuilt!
Wijl satan is al vrees en beven
Zijn zijn trawanten blind gehuild!

Want ik vertel u, wijze broeder,
De smid slaat, dat het vonken spat.
Hij Gods gezalfde menschenhoeder!
En duldt geen huich'len op zijn pad.
Hij durft het hellevuur te stoken,
En dood noch duivel missen 't niet;
Geen paaien hier, geen pluimen strooken,
Geen "self-made" hemel in 't verschiet.

Gaf niet de School voor 'n tiental jaren
Aan Hoeksema het strikt bevel
Belijdenis aan Woord te paren?
Vanwaar die ommekeer zoo snel?
Want nu, zegt vierschaar van de kerken:
"Belijdenis is uitgebreid!
"Drie punten zullen gaan versterken
"Het bolwerk onzer zaligheid!"

Om kort te gaan Verduin, mijn heere!
Dit is het antwoord ik u geef:
'k Verlang en wil geen and're leere,
'k Blijf P. C. G. zoolang ik leef!
Of, mocht uw volk tot inkeer komen
Door Gods gena, 't welk is mijn bée,
En 't licht uw harten binnen stroomen
Dan zijn we samen weer C. G.!

ULYSSE FLIETSTRA.

Grand Rapids, Mich.

"WE LIE DOWN IN OUR SHAME"

"Weary with my load of sin,
All diseased and faint within,
See me, Lord, Thy grace entreat,
See me prostrate at Thy feet;
Here before Thy cross I lie,
Here I live, or here I die.

"I have tried and tried in vain
Many ways to ease my pain;
Now all other hope is past,
Only this is left at last;
Here before Thy cross I lie;
Here I live, or here I die." —

—Wade Robinson.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids,
1 Oct. 1925.

Amice Fraterque!

Je hebt zeker wel gelezen, wat Ds. G. D. De Jong in De Wachter schreef over onze Standard Bearer? Hij vergeleek in een van zijn brieven de verschijning van ons blad bij een beetje lawaai door enkele kwajongens op straat veroorzaakt. Men hoort dat dan wel, als men rustig binnenshuis zit of ook misschien reeds ter ruste ging; een oogenblik maakt men er zich ook wel ongerust over en men steekt eens even het hoofd buiten de deur, om te zien wat er gaande is; doch als men bemerkt, dat het maar een paar kwajongens zijn, die te laat in den nacht nog op straat verkeerden en de opschudding veroorzaken, doet men de deur weer toe en trekt zich binnenshuis terug.

Nu is het den schrijver minder waardig, zooals je aanstonds wel gevoelt, amice, om zulk een voorstelling van een ernstige zaak te geven. Het geheele stukje maakt den indruk, dat zijn eerwaarde de zaak van onze Standard Bearer maar een beetje lichtjes opvat. Hij schijnt zelfs te meenen, dat wij soms ons blad vol schrijven met het doel, om hem uit zijn humeur te brengen en geeft ons de stellige verzekering, dat dit ons nog nooit gelukt is! 't Geheel van des schrijvers paragraafje over ons blad is kennelijk bedoeld ons in een bespottelijk daglicht te stellen en is ook even kennelijk geschreven in het behagelijk schrijvers-gevoel, dat de dingen nu eens heel aardig zijn gezegd. Ik zou haast zeggen, dat de schrijver er wel een halven dag over gelaboreerd heeft, om zulk een literarisch produkt te kunnen voortbrengen. Nu is dat niet zoo erg, want de schrijver is reeds gepensioneerd en is niet meer in actieven dienst. Hij heeft al den tijd om te droomen.

Ik heb dan ook het stukje opgevat zooals het bedoeld werd als een staaltje van geestige spot. En het gevolg was, dat door het schrijven van Ds. De Jong mij een soort melodrama voor den geest werd getooverd. Ik wil je vertellen welk gezicht de schrijver mij door zijn pennevrucht deed zien.

't Is nacht.

Stil en donker is het in de veste van het Christelijk Gereformeerd Sion. In diepen dommel droomend van zoeten vrede en geen gevaar ligt heel de kerkelijke burgerschaar op zachten dons van zelfbehagen te rusten. Ook de nachtwacht op Sion's muren is ingesluimerd...

Plotseling wordt de rust verstoord. Een Vaandeldrager loopt door de stad. Hij heeft getracht, doch tevergeefs, om de stadswacht wakker te schudden. Thans loopt hij door de straten der stad, van huis tot huis, om de niets vermoedende burgers te waarschuwen. "De vijand bestookt onze veste! Reeds worden de fundamenten van Waarheid en Recht doorgegraven!" zoo roept hij. Ook aan de deur van Ds. De Jong bonst hij en doet zijn waarschuwend stem hooren. Deze wordt even half

wakker, wrijft zich de slaperige oogen uit, stapt in zachte kamermuilen en sjokt naar de deur. Hij opent, steekt even het hoofd naar buiten en staart in den guren en donkeren nacht. De Vaandeldrager ging reeds verder, maar in de verte hoort hij hem nog roepen, om andere burgers te waarschuwen voor het dreigend gevaar....

Dan, de deur wordt weer op 't nachtslot geduwd, zijn eerwaarde stommelt weer naar binnen en zoekt weer den slaap, in zichzelf mompelend: "Kwajongens, die mij uit mijn humeur wilden brengen. Doch het zal hun niet gelukken"....

Zoo, amice, zag ik het gezicht. En zoo is de werkelijkheid van Ds. De Jong's schrijven. Tragische spot!....

A propos, je schrijft me dat je de Reformed Herald ook weer hebt ontvangen? Ja, met Prof. Berkhof wordt het er niet beter op, hé? Dit laatste nummer biedt, zooals voor- en tegenstander beiden zullen moeten bekennen, nog het armste, dat de professor ooit heeft geleverd in betrekking tot het onderwerp waarover hij schrijft. Ik heb, toen ik het las, zoo bij mezelf gevraagd: weet de professor nu niet beter of zegt hij het met opzet zoo raar? In beide gevallen is de zaak met den professor ernstig genoeg en een van beiden is toch zeker waar. Denk toch eens even aan. Prof. Berkhof haalt aan uit mijn speech over de Drie Punten. Daarin had ik gezegd, dat de inhoud van het Evangelie altijd particulier is. Als de Heere belooft dengenen, die gelooven het eeuwige leven te schenken, dan is dat geen algemeen Evangelie, dat allen menschen zonder onderscheid iets belooft, maar een particuliere boodschap, alleen Gods volk zegenend. Zoo haalt de professor aan uit mijn speech, en hetgeen hij zoo aanhaalt is volkomen juist weergegeven. Men zou zoo zeggen, dat ook Prof. Berkhof daar geen vinger achter kon krijgen. Dat moet hij toestemmen. God spreekt in het Evangelie niet eenvoudig alle menschen zalig, maar alleen de geloovigen. En de professor kan er ook niets van zeggen. Hij doet het ook niet. Maar hij maakt een plotse-lingen draai en gaat kritiek uitoefenen op iets, dat ik in het geheel niet had gezegd. Zoo plotseling wrijft Prof. Berkhof ons de beschouwing aan, dat de verkondiging van die particuliere boodschap ook particulier moet zijn. Wij moeten alleen tot de uitverkorenen prediken! En als de professor eerst zoo onze woorden ongemerkt verdraaid heeft, toont hij aan, hoe onhoudbaar zulk een beschouwing toch is. Hoe moet hij het toch aanleggen, zulk een particuliere prediker, om alleen de uitverkorenen te roepen? Moet hij er eerst bij langs, om een ieder te vragen of hij uitverkoren is? De professor weet er geen weg mede. En ik ook niet. Alleen maar, amice, je moet goed opmerken, dat hij geen weg weet met den onzin, die hij ons eerst heeft aangewreven. En daarom zij het nog eens in één zin gezegd, dat het onze beschouwing is, dat het particuliere evangelie, dat een iegelijk die in den gekruisigden Christus gelooft zalig zal worden, naar den wille Gods door den prediker des Evangelies verkondigd moet worden aan verkorenen en verworpenen, genen een reuke des levens ten leven en dezen een reuke des doods ten doode. De professor zal zelf wel willen zien, dat er zoo geen moeilijkheid is en dat hij nog eens weer op een

stroopop schoot. En ik zag toch zoo gaarne, dat de professor eens met een goed gereformeerd geweer schoot, om te bewijzen dat in deze vraag ook een stroopop wordt opgezet: wat genade geeft God in de prediking des Evangelies aan de verworpenen?

Ds. G. Hoeksema schijnt tegenwoordig ook aan de studie te doen, nietwaar? En dat nog wel over Gereformeerd Kerkrecht. Het is jammer, dat hij, blijkbaar pas begonnen iets over dit onderwerp na te speuren en zich er op in te denken, aanstonds maar in druk verschijnt met zijn ideeën en dan een toon aanslaat, alsof hij eigenlijk een autoriteit op gebied van kerkrecht is. Ik vind dat jammer, want het is duidelijk, dat hij nu reeds een gansch verkeerden weg bewandelt. Hij verdedigt niets anders dan de oude hierarchie, zooals die door Classes Grand Rapids Oost en West dan ook werkelijk in praktijk is gebracht. Werkelijk, amice, G. Hoeksema moest noodig behandeld worden, want van Gereformeerd Kerkrecht heeft hij geen greintje verstand. Neen, dan weet Dr. Van Lonkhuyzen het. Er is bij mij heelemaal geen kwestie van of hij is de man, die de kerken de oogen moet openen voor de beginselen van Geref. Kerkrecht. Want, amice, wij moeten nooit een hierarchie weer hebben, zooals Hoeksema dat wil. Dat is mij door de ervaring van den laatsten tijd goed duidelijk geworden. De kerken moeten nooit meer luisteren naar Heyns en Hoeksema. In dat opzicht moeten ze zeker de beginselen van Van Lonkhuyzen volgen. Die is ook nog zoo ongeveer de eenigste, die op dit gebied recht heett van spreken. Ds. Van Dellen wist het anders ook wel. Doch die heeft zedelijk alle recht van spreken over Gereformeerd Kerkrecht verloren. Ik wil dit even bewijzen. Later zal ik alles wat Ds. Van Dellen voor het gerecht hier in Grand Rapids heeft getuigd wel voor je aandacht brengen. Thans alleen een klein staaltje tot staving van hetgeen ik hierboven schreef. Ik haal aan en vertaal uit de oorspronkelijke stukken zooals het getuigenis door den snelschrijver van het gerechtshof is opgeteekend.

"Vraag: Bedoelt u dan te zeggen, Mr. Van Dellen, als u de wettige leeraar waart van uw kerk in Denver — zooals ik veronderstel, dat ge zijt — en als ge daar een wettigen kerkeraad hadt, dat de classis u wel in uw ambt kon schorsen, zonder eerst zich tot uw kerkeraad te wenden opdat deze die tucht over u uitoefene?

"Antwoord: Ja, mijnheer."

"Vraag: En dat de classis ten volle gerechtigd is, zonder uw kerkeraad te vragen om iets te doen, om u in uw ambt te schorsen?

"Antwoord: Ja, mijnheer."

Zie je, amice, ik wilde wel, dat ze het eens probeerden in classis Pella, om bericht te zenden naar den kerkeraad van Denver, dat zijn predikant was geschorst uit den dienst. Doch voor het gerecht ging het over de eigendommen, weet je. In elk geval, waar er zoo hemelsbreed verschil is tusschen Ds. Van Dellen van het blauwe boekje en Ds. Van Dellen voor het gerecht, zal je mij wel willen toestemmen, dat hij alle zedelijk recht verloren heeft om nog ooit weer over gereformeerd kerkrecht te schrijven.

Doch ik moet nu eindigen. Later eens weer wat meer nieuws. Ontvang mijn hartelijke groeten en wees Gode bevolen.

Uw broeder in Christus,

H. HOEKSEMA.

DIDN'T KNOW IT WAS LOADED

Ds. G. D. De Jong schrijft brieven in "De Wachter" over het Kerkelijk leven, tenminste zoo heet het, doch afgaande op den inhoud derzelfde brieven, dan zou het beter onder de rubriek "Kijkjes in Verschillende Richting" passen, omdat Ds. De Jong meestal iets uit andere bladen overschrijft.

In "De Wachter" van 14 Oct. roert hij even "The Standard Bearer" aan, niet den inhoud, daar neemt Zijn Eerw. geen notitie van, 't maakt hem warm noch koud. Maar de schrijvers zijn lawaaimakers, en hij stoort er zich niet aan, omdat hij weet dat ze met "los kruit" en "fire-crackers" schieten.

Ds. De Jong schijnt nog al van woordspelingen te houden. En waar de schrijvers van "The Standard Bearer" rechts en links van zich afslaan, daar kunnen ze z. i. met recht den naam van *Protest*-eeren dragen.

Zeker, dominé, op dien naam zijn we trotsch, we eeren ons protest tegen de *onrechtvaardige, goddelooze* handelingen van Classis Oost en West.

Doch laten we ook eens een woordspeling gebruiken en wel een die Ds. De Jong ons zelf aan de hand geeft. Die lawaaimakers schieten met *los kruit*. Zeker, dominee, dat is een waarheid als een koe. Elk schot is hoorbaar niet alleen, maar 't buldert de tegenstanders in de ooren. En ze hebben een onuitputtelijken voorraad van dat *los kruit*, omdat Gods eeuwig en onveranderlijk Woord hun magazijn is. 't Magazijn aan Franklin Street daarentegen heeft zeker of geen kruit meer, of 't kruit heeft zijn *los*-kracht verloren. En dat is geen wonder want om al door, altijd en overal met "onze oude Geref. vaders" aan te komen, en dan nog vaak maar half te zeggen wat zij zeiden, zie dan is men spoedig *weerloos*.

Waarlijk ik zou het verbijsterd-ontnuchterd gezicht van den ex-professor wel eens willen zien, wanneer blijkt dat een projectiel voort gedreven door dat *los kruit*, een bres schiet in de soliede(?) gelederen van de Chr. Geref. Kerk, zooals in de laatste maand in Byron Center, Mich., en Waupun, Wis. Dan zal Ds. G. D. De Jong zeker wel de zoo bekende verzuchtig slaken: "I didn't know it was loaded."

J. CAMMENG.

ATTENTION!

Reserve Thanksgiving Day evening and attend the miscellaneous program to be given by the Young Ladies' Society of the Eastern Ave. Protestant Chr. Ref. Church,